

**Inapit tractatulus deuoty de reforma
coe vixum anime.**

Homo quida descendit de
ihrlm i ihericho. Huius
vbiis mystice huanu ge
neris lapsy descbit. ac
sub significatione ihrlm et
ihericho a quo statu ver
tutudis ad qua deiectione corruit desig
nat. Siquide ho iste ada pthoplausty
re itelligit. i quo totu geny huanu qd
p sciale rone i eo fuit. et ex eo pdyt.
no incongrue staudit. Iste igit ho desce
dit de ihrlm i ihericho. id e de statu rati
dis et inocencie. ad statu ul potius casu
mutabilitatis et miserie. Sz dia apaus
a qua ihrlm. ad qua ihericho iste homo
descendit. Ihrlm visio pacis dicit. Iheri
cho vero luna. qd mutabilitate inuit iter
plat. Tunc at ho iste rre i ihrlm fuisse di
at. cu p vires appetiuas itellam vdelictet
et rone. ceterisqz vires clare ac pspiciat
disinet. ac etia ipm deu mudis et itel
lualibz odis ac metalibz extasibz. et si no
p essenciam ituet. P vires etia appetiuas.
saluet voluntate instabilitate et concupis
cibilitate. ceterisqz vires potencias et affectio
nes sibi iditas oimoda pace et tranquilli
tate possidet. Cu breuit omne qd debuit

clare itellerit. atq; sine appetitu cōtinuo
seu quavis p̄tūditiōe. p̄mo cū delātiōe
voluit & appetit sicut se debet appetere v̄is
iudicio itellerit. **Sz** hō iste dū dō s̄b esse
noluit. cui soli s̄b ee debuit. etiā suū ife
us v̄res videt; ifeiores sibi rebelle factū
ē. atq; sibi ip̄i gr̄uus. q̄a s̄b ee cōtēpsit.
Atq; ita hō factū ē sibi ip̄i gr̄uus. & p̄p̄a
eius vita f̄a ē ei tēptatio. & p̄tinuo s̄dm
varios motū d̄cupiarū & suggestū deside
rioz mutat ut lūa. & nūq; ī eodē statu
p̄manet. donec ad illū statū redent v̄ndē
ad hāc mutabilitatis miseria ē p̄lapsa.
meito igit hō de istis dicit ī iheicho des
cēdisse. **De duobz exicijs ī quibz**
deuotz se poteit exē cū lapsū suū a sta
tu rectitudinis.

Ecce hō ubi fuisi & ubi corruisti. qd
amifisti. & qd iueisti. qd sis. & qd
fuisi. **In iherlm fuisi. In iheicho corruisti.**
Amifisti pacē t̄āquilatē et gaudiū. le
ticiā & quietē. Inueisti ī quietudinē t̄
ticiā labōēs & doloēs & p̄tinuā mutabi
litatē. Fuisi itellāali lūe plene illuſtin
ty. ab oī fecē d̄cupiarū depuraty. Nūc
āt es ignozācie nubilo excecaty. oīaq;
ossa tuā d̄cupiarū fecibz medullit; sūt
ifusa. In hys duobz q̄cuq; deuotz es. q
cūq; rectā & d̄rectā unā ī exicijs sp̄ia

libz obtine' desideras inquit vsare. i. hys
 scide te inquit exitate. **P**rimo ut sp ante
 metis odos hanc vnde cecidisti et qd fuis-
 ti. ut inde itelligas qd ee' debeas. **S**edo
 ut frequet' disicias. sepe reuoluas quid
 mo sis seu qualis sis. ut in ppendas qu
 tu ab eo statu distas vn' cecidisti. et scias
 quia t' restat via. ut ad illu' statu' pficere
 do redens. **D**e pmo exercicio et qd ho
 deuotus i oibz exercitijs suis habet p oclia
 sine suu. q e puritas cord' et caritas.

Primo igit' sp ante metis odos habe
 qd fuisi et vnde corruisti. ut scias
 qd ee' debeas. et ad qd p exercitia tua tendas.
 finis ei exercitijs tuor. ad que' tende' debes
 e' ut possis redire. et illi statui vnde ut
 dictu' e' corruisti p'p'uae. **S**icut at' viator
 q sine vie. sue nescit. et locu' q pget no
 psideat ul' attedit frequet' erunt. mltu' la-
 boat. et paru' pfiat. **S**ic sic si i exercitijs tu
 is spualibz sine exercitijs no' attedis ul' co-
 sideas. frequet' mltu' laboabis. et a fine tuo
 eque distabis. **S**epe p' ardua i ieiunijs et
 vigilijs. et silibz mltu' fatigaberis. et paru'
 i vca spualitate pfiat. **H**ic at' finis tuus
 ut dictu' e' debet ee'. ut statui vnde corrus-
 ti possis p'p'uae. **U**t at' de hoc fine tuo
 enudeat' s' alyo vobulis itelligas. scire
 debes. qd duo sut tibi fines i oibz exercitijs

tuis p̄figendi. **Unus** p̄ncipalis seu ultimat⁹.
⁊ hic ē cūctas. **Alius** secundari⁹ ⁊ dispositi
u⁹ seu ultia dispositio ad finē p̄ncipale.
⁊ hic ē p̄uitas cord⁹. Ad hec igit⁹ duo. cū
tate sal⁹ ⁊ cord⁹ p̄uitate. debes ī oib⁹ exi
cis tuis oculū itēctis dirigē. enq⁹ s̄ fixa
p̄ odis h̄c. ut penes hoc agnoscas q̄ntū
ī tuis exercitijs p̄ficias ul' deficias. q̄ tāntū
p̄ficias q̄ntū hys p̄p̄quas. ⁊ tāntū deficias
q̄ntū ab ill' itēctis. Sicut ubi gr̄a. Sagit
tari signū aliq̄d p̄statuūt penes q̄d adū
tūt. an artificiose bene ul' male sagittet.
q̄ alias si nullū signū p̄statuerēt. s̄ ī a
cūctis acie sagittaret p̄ctis ignorarent.
De hys duob⁹ finib⁹ p̄statuendis dicit au
gustin⁹ ī t̄cio libro de doctrina xp̄iana.
Dīa ī sac̄ scriptura valet ad cūctatē nuten
dā ⁊ corroborandā. ⁊ cupiditatē vincēdā.
Et sc̄dz aplm. finis p̄cepti. ē cūctas de cor
de puro. ⁊c. Et ut de hys duob⁹ finib⁹ ab
bas moyses ī p̄a collatōe p̄m. ml̄tū pulchre
dixit ⁊ diffus⁹ declarat dīcēs itēctā.
In cassu molit hec exercitia. videlz vigiliās
ieiuniā aliq⁹ silia. q̄sq⁹ hys velut sumo
bono p̄ctis itēctōez cord⁹ hucusq⁹ defixit.
⁊ nō ad capiendū finē videlz cord⁹ p̄uitatē.
ōē studiū v̄tutis extendit. S̄z ne cogites
q̄ hys duo fines ab eo differāt. quē supra
dixim⁹ finē eē debē exercitiarū tuorū. ut

videt illi iterioi statui nro unde sumus pro
 lapsi redeutes piquam. qa idē ē cor pur
 gae ad puritate cord. ul' ad caritate tende. et
 illi statui piquae. Quid ut melius utelligas
 fare debes. qd scdz augustinu caritas ē mo
 ty ai ad fruedu deo ppe se. **C**ontraio at
Cupiditas ē moty ai ad fruedu se. ul' qh
 bet corpe no ppe deu. id ē breuit quis appe
 tity ul' moty iordiaty ad delectadu i crea
 turis. **Q**uatu at scdm augustinu reg
 nu cupiditatis destruit. tantu regnu carita
 tis auget. **C**or at purgae nichil aliud ē.
 qd cupiditates extingue. **C**upiditates et ior
 diatas pagnas extingue. ē vices aie i for
 maē. **V**ices aie i formaē. ē statui vni cor
 cum piquae. **E**rgo qntu cor purgama
 a cupiditatibz. tantu aie vices i formaē.
 tantq regnu caritatis i nobis edificama.
 et statui vni lapsi sumus piquam. **I**git
 breuit finis tuus. ad que oēs metis iterio
 ne. oēs conatu et labore debes dirigē et
 ordinaē ē ut ai dei adiutorio qntu po
 tis vices aie tue deordiatis et idispo
 sitas ex lapsu tuo i pthoplausto ad id
 et scdm id. ad qd et sicut tibi fuerit a
 dno deo vtili idite studeas i formaē i
 tellectu. salz ut deu ceteraqz et maxie
 spūalia et dina agnosca da utelligas. vo
 luntate et appetitu ut deu aliqz dilige

da et appetenda diligas atque ames. memo-
ria ut spiritualibus et celestibus valeas iugiter
iterare. Sic affectiones ceteras. anime tue
deum spem gaudium et iustitiam. ut tantum ame-
re timeam? odiam? sperem? gaudeam?
et istem. bene amanda timeanda odieda spe-
randa. et de quibus iuste gaudeam et iustitiam
est. Itaque hoc modo statum illi tranquillitatis
iterne. que in lapsu primi hominis amissam
propinquam. Tantoque magis tranquillum et qui-
et erim? quanto in isto profecerim? Unde quidam
hoc desiderantes vocant in corde puritate proficere
esse ad impassibilitatem tendere. Hoc modo cor
purgetur. et vices anime reformetur. et virtutes me-
ta iustitiam. Nichil enim aliud est virtus secundum bea-
tum basilium quam bene uti motibus. a deo na-
turaliter nobis iustis. Itaque est bene et spiritualiter
dicitur vices scilicet anime et affectiones a deo et ratione
statu suo causas deordinatas et indispositas
ad debitum statum suum contrahere reducere et refor-
mare. In isto est vera profectio. tantum enim unumquodque
est profectio. quanto plus appropinquat suo fini.
Nec est pietas dei qua deus colitur. habes
permissionem vite. que nunc est et future.
De secundo exordio videlicet de hominis reformatione.
et quibus exordium homo poterit ad sui reformationem
Ubi homo qualis et ubi **P**rovenire
fuit. quod amissum. quo cursu pro-
ficiendo debeas redire. et ad quem finem

oīa exācia tua dirigē. ad hoc videt̄ ut cū
 di aduultio vires aīe tue iſormes. cor
 tuū a cupiditatibz ⁊ affectioibz iordīa
 tis. ⁊ noxijs dampſecis purges. **H**ūc
 igit̄ ſcdo ut dirimq̄ debes diligētissime diſ
 cutē qualis nō ſis. ⁊ q̄ntū a p̄dicto ſtatu
 ⁊ ſine tuo diſtas. id ē qm̄ ſunt vires ⁊ af
 fectioēs aīe tue deformate i diſpoſite et
 deordiāte. qm̄q̄ multas ⁊ varijs cupida
 tibz cor tuū ſit pollutū. **S**i ei nō ſentis
 quō ⁊ i q̄bz vires potēcie ⁊ affectioēs aīe
 tue deformate ſt. quō iſormabis. **S**i igit̄
 noxijs q̄bz cupiditatibz cor tuū ē ſordidū.
 quō q̄ſo purgabis cū nil i te videas pur
 gādū. **I**git̄ cū oīa i hac pte temp̄m diſ
 agnoſcā. ⁊ qd̄ purgādū fuerit ſciv. ut ita
 i te verū eē p̄bes. qd̄ p̄gnatio p̄p̄a uicū ſit
 ſalutis. **T**ria aut̄ ſt̄ ſicp̄ue. q̄bz tuā deſormi
 tate potēis agnoſcā. ⁊ q̄bz cupiditatibz pol
 luta fueris edocei. **P**rimū ē. ut temp̄m diligēt
 diſcuias. **S**cđm̄ ē. ut tuos deſectz ab alijs
 frequēt ⁊ libet̄ audias. **T**ertū ut viliter
 vijs iſp̄edo eorū i te ſortitudinē p̄ eorū
 dē cōn te reſiſtēciā experiaio. **P** p̄mū temp̄
 ſū vides. ut qual̄ fueris diſcas. **P** ſcđm̄ au
 dis ut qd̄ vidyſi credas. ⁊ fiat fides ex audi
 tu. **P** tertū qd̄amō māibz palpas. ut oīno
 cōducā quī ita ſit neq̄as ne i aliq̄ vale
 as diſſimulae. **¶** Qualis hō p̄ diſcuiō

nē sui veit ad p̄p̄az p̄gruocōez. Et quō hō
debet se de toto statu suo disautē.

Ut ip̄it̄ temp̄m p̄ diligētē discussionē
tui ip̄i? d̄iscas agnosce. esto tui ip̄i
iustiz iudex et rigidus ip̄aitor tui microcosmi
frequēt. ul' salte sepe ascēde t̄bunal. et ac
cessitis corā te q̄bz r̄gimē ip̄ni tui. id ē
tui ip̄i? d̄missi. et p̄o p̄ncipalioibz id ē
itellai affectu et mēoria r̄gidissime disau
te quō unaq̄qz suū officiū expleat. et q̄n
tū d̄istat a sua originali iustitiae. p̄ qua
idite s̄t t̄. Vide utrū ne inuio tua sit er
ronea. Vide utrū se ipliat cōa cuiosa et
liquēs salub̄a. Vide utrū ne decepta p̄p̄o
iudicio maius de se faciat q̄ debeat. ma
ius scilz sc̄. maius sc̄m eē et ita cōn te
et r̄gnū tuū iroducat sibiā volētē te ali
qd eē. ul' te ferētē s̄ alios. Itē an irodu
cat p̄tinaciā sibi melius q̄m q̄bzcuqz alys
credētē. et ita te sua deceptioe f̄iat idia
bile iformabile bonorū p̄filiorū iapacē
Et de mltis alys sibi d̄missis cogē p̄p̄iā
rōnē et rōnē r̄dōe. Dein examina affectū
de s̄ d̄missis. vide qd amet. qd odiat. et p̄
cipue vide vñ letet. vñ iſtet et p̄turbet.
Vide utrū p̄cipisabilitas nō sepe cōn tuū
ip̄erū iroducat appetitū gule luxurie a
uauicie. Utrū ne irasabilitas iacūdiā des
p̄caōez. et sic de alys. Dein vna iſeioes

officiales etiam minus occupatos. Vide si ne
 oculo sepe impudice inspiciat. si ne auris lasci-
 ua et nociva liberè audiat. Et brevitè totu
 statu tuu sedm interiorè et exteriorè hoine di-
 liget examina. si scilz oia t a do ul hoibz
 missa sic debes fidelitè et diligetè studeas
 adyle. Itè vide scilicet an cu oibz caritate
teneas. an nonuquam ledas pscias alioru
scandalo iniquitate singularitate ul nouitatu
psupoe. De cotidiana examinae in
oibz excessibz.

Debeo etiam cotidie alia de te face ex-
 aminacoem licet breuioze videlicet
 de cotidiais excessibz tuis. ut scilz oi die
 videas. vtru ne fusti negliges i oroiibz tuis
 et meditacoibz. et piger i opacoibz. Vtru
 ne fusti negliges ad esytedu temptacoibz.
 ad expelledu malas affectioes. i qbz for-
 sitan imoraty es. Et sic de alijs multis.
 Si at ho pda mo districte te examinauis.
 tuc inuies qntu vires aie tue sit deformate.
 qntu affones imude. qntuq a dicit des-
 adeis. et ve i dicitio mubilitatis. et i re-
 gione dissimilitudis plasy sis. Inuies
 q q unua hois doestici ei. ut exclamar
 opa heas. Amici mei et pri mei. adusu
 me appiquent et steterit. Et q uir me erit.
 id e vires aie itioes. q maxie uir ea st delo-
 ge steterit motibz suis impugnado. Inuies

q̄ solū tibi velle adiaccat. ⁊ ī nullo alio ī te
p̄ficiā īueiās. Igit̄ velle tuo ⁊ volūtati tue
distracte p̄cipias. ut oē q̄d p̄ istā discussio
nē īueisti ī te. ⁊ ī igno tuo neglectū diru
tū ul' male actū. ip̄a volūtatis disponat redi
ficiet ⁊ emēdet. Hoc at̄ tūc facies. si de oibz
feruida volūtate p̄ponas te emēdāc.

Qualit̄ hō sc̄do p̄t venie ad cognitiōē su
si libet audit suos defectz ab alijs.

Et v̄ hō ml̄tū ī tu cognitiōē p̄ p̄dictā
dissussione. siue ī gnali de toto statu
tuo ⁊ ordiācōē. siue etiā de cotidiais de
fectibz ī sp̄iali p̄ficiēs. si te sū dissimula
cōē. sū palliācōē ⁊ palpācōē iudiciēs. si
velū p̄p̄riā aōis ⁊ ad teipm̄ iudiciōis q̄d
ī te oculū cecat ul' extinguit. ⁊ iudiciū rec
tū p̄t̄t̄ emouēs. Nūc uō zel⁹ ip̄e quē
ad te nimū gr̄is nō sinit te recte de te
ip̄o sentie. ⁊ iuste iudiciē. Unde ē q̄d fre
quēcā ī fūdo cord̄ tu nescis quō teipm̄
excusas ul' alleviādo blandiris. etiā in
vicijs ⁊ defectibz q̄d apte ī te vides. Hic
ē q̄ sc̄tēciā quā de teip̄o p̄fers nō susti
nes paciēt̄ ab alijs p̄ficiāi. n̄ q̄l̄e te iudi
cis ab alijs vis reputāi. Si uō teipm̄ vis
agnoscā ⁊ sc̄os q̄ p̄p̄e cognitiōē studuerit imi
tāi. sūmo conamie stude ut vicia tua etiā
ab alijs frequēt̄ t̄ īnotescāt. ut sic t̄ fiat
fides de teip̄o ex auditu alior̄. Vñ egre

qd̄ doctor augustinus scribit ad san̄ ieroni-
 mū. Video iqt̄ uerū uicia mea. s̄ malo ea
 audie a melioribz. ne forte dū ip̄e de me
 setētia p̄fēo meticulosa forsitan in pot̄a
 quā uerā uideor̄ utulisse setētia. Et ergo
 dicit b̄ns bernardus. qd̄ sepe ī istis melior̄ nos
 uidet ocl̄o alieno. qm̄ p̄rius. Dato siquē
 alieno uerū de nob̄ setētiat. q̄nto liberior
 ab iudicōe ad nos uiciosa. q̄ nos a uero
 de nob̄ iudicio p̄cedim. ¶ **Quali hō**
 p̄ pugna & iusticia cō uicia uer̄ ad

Si scis hō q̄lit p̄ tu cognosces sui.
 ā discussioez temp̄m disc̄ne debe-
 as. & q̄li ab alijs tua t̄ uicia iferētibz
 debeas libet̄ audie. ut qd̄ tu disc̄reuisi
 q̄as fin̄ arde. Arde ad t̄m qd̄ ē hys
 duobz efficac̄ ad tu cognosces p̄moti-
 uū. qd̄ ī nullo sinit ut uicia dissimules.
 s̄ fat̄ te ea q̄damō ut ita dixer̄ maibz
 palpitae. hoc at̄ fit ita. Si sc̄i sp̄s ardōe
 succ̄s. iapis uilit̄ cupiditates tuas & ap-
 petitz iardiatos. q̄s p̄ p̄missā discussioez
 ul̄ exp̄t̄ia tuā ī te reperisti. ul̄ sentis eia
 & expugnac̄ nō p̄mittes ad horā ī te qm̄
 tū ī te est tales motz sive sibi sū ianis
 gl̄e gule ul̄ luxurie imozai. s̄ subito cū eos
 p̄p̄is statū surgis & acc̄gis gladiū tuū
 sī firmur tuū. & te p̄p̄is ad bellandū.
 & cū te nō ipugnat̄ nec iustat̄. tu ea

impugnans quæ quæ contra vias tuas et
passionibus agens potius ea si fieri potest indi-
catus extinguit et extirpat. **Ubi gratia.** Scias
te nonnunquam appetitu glorie ferri. moueri al-
titudinis et dignitatis abiectione gule luxurie.
vel aliorum motibus agitari. **Hic** tu velut al-
phinees zelo ignitus funda voluntate incipis
omnia agere. que huiusmodi concupis etiam in que-
sibus sunt contra. et eorum expulsiva omnia sa-
licet vilia et despecta agere loqui. et cetera. **Sed**
cum hoc facere et peruenire incipis. tunc vides in te
series et ut dictum est quodammodo manibus palpa-
bis fortitudines in te maiorum et passionum. et
discordiarum virum anime et affectionum. **Insur-**
get ei contra te ea que laboras extinguit viam vi-
lit se contra te defendentia. et tu rursus iatus in
surgis contra ea. et fiet iterum te et tua victoria gra-
uis et quous lucta. ita ut nonnunquam insulas et
iterum insipias. nonnunquam deiciaris et iterum
surgas. atque milicias fatigatus cum videris
legem carnis tue tam forte et tam impotentem legem
mentis et voluntati tue insistere. clamare nunc
habens ex sententia cum apostolo. **Deus** me liberabit
de corpore mortis huius. **Et** iterum cum propheta. **Quoniam**
iniquitates mee supergressæ sunt caput meum. et sicut
onus quæ super me sunt super me. et cetera. **Atque** ita
vides discas agnosce. quoniam plenus sis incordatis
concupis et nocuis cupiditatibus. et hec quantum
valide sunt in te et radicate. **Ecce** igitur est

m^o sⁱ mattheu. ondo t^e magna et isupeabi-
 le psecucōez i corpe tuo. Inape isyste desi-
 derio tuo. et tūc itelliges qm fortes sps de-
 sideriorū malorū psequūt te. Nec ē ei pug-
 na gressia. q potueit odie qd amat. et a-
 maē qd odit. **H^o cōstom^o.** Ecce igit q^o di-
 recta et cāssa via. ad tui psecucōez i hac
 pte. Hanc qm diu ipā vicia ipugnāe nō
 iapis n^o legitime isysto. ipā qdāmo absō-
 dita s^t ab oculis tuis. Latet ei i te. ut ea p-
 s^t nō scias. Audi de hac re explicitissimū
 i hac materia. Inpugnāi iqt signū ē. qā
 pugnam^o. d^o ē dice. Si pugnam^o ipug-
 cōez. et isystas viciorū setim^o. Si vō nos
 desides ab ipugnōe cessam^o. efficiam stupi-
 di et isensibiles eorū ipugnōez et isysta-
 as nō scietes. Et audi elegātē s^e h^o aurdā
 pūo similitudiez. Cū ianua iqt apta fuit. et
 itant et exit quicūqz velit. nō audit sonitū
 pulsatis. s^o solū cū fuit clausa. Ita si auditū
 cord tu pateat viciorū affectibz. cū videlicz
 diliget nō cōsideas. qles affectioēs i te nu-
 tras. n^o vilit isystas. tūc iportūas earū et
 validas nō pcpis suggestioēs. Hic ē illud
 bñ iconumū. Pessia tēpta^o ē. nlla tēptacōe
 pulsai. id ē nō sentie pulsai cū nullū sit sū
 tēptacōe. cū tēpta^o sit vita hoīs s^e trā. Cū vō
 viciō isyste. et cōn ea legitime ipugnāe. de-
 beas isci^o de iformacōe volūtatis clarius

ostēdet. **Q**uid i pugna viciorū disciunt
desides ⁊ fundi. ⁊ qd̄ desides retrocedūt.

Hec pugna cōm vicia ⁊ eorū cōm nos
resistētia ē aqua cōndictiois. de q̄
dn̄s ait. Apud aquā cōndictiois p̄bauit te.
Hic ei v̄e velut i fornace t̄bulacōis p̄bat
⁊ discit dn̄s ut legitimos ⁊ desides bella
toes. Hā usq; ad hāc aquā oēs idūt cū
⁊ deone egrediūt ad bellādū. s̄ cū usq; ad
hāc aquā ventū fuit. desides illegittimi
⁊ tepidi ad labēdū aq̄s icūat genua. id
ē a p̄a cōcupia abstracti ⁊ illecti ac tēpta
cōe victi fortitudiez icūat ⁊ dūtūt. nō po
tētes ad t̄ps modicū tēptacōez sustine. **S**
ēdēt alij q̄de sup̄le i egyptū mūdane cōu
sacōis. ⁊ q̄dā eūt ut arscāt. ⁊ p̄ficiāt i h̄
sclō. **E**t h̄y s̄ q̄s mouet pes s̄bie. appetit
h̄aus. ⁊ alij staty. Hā ibi ceciderūt. q̄ o
perāt iūq̄tatē. **E**t iudā at ut sedcāt s̄ ollas
carnū. ⁊ cōdāt pepones. **E**t h̄y s̄ q̄ cō
putrescūt sicut iumētā i stercoe suo. vias vi
delz carnalibz. **S**ūt uō alij q̄ nō idēt corpe
ad mūdū. n̄ ex toto i egyptū. s̄ t̄n n̄ volūt
igredi t̄n p̄missiois. s̄ manēt ab ista p̄te
cū iordane cū dimidia t̄bu manasses ut
pascāt pecōa sua volētes eē de isrl. n̄ t̄n iḡ
di t̄n p̄missiois. **H**̄y s̄ q̄ volūt eē sp̄uales.
nō t̄n p̄fē ad v̄tutū exācia se p̄fir. s̄ laxā ⁊
tepidā vitā duātes aletes ⁊ pascentes grege

pe corū suorum. id ē desideriorū. Et hūc s̄t fer-
 uidis mltū p̄culosi p̄silio et exēplo. **Quia**
 lū hō ex cognitiōe sui fit ydoneus ad amō-
Ad nō ita t̄ cōtigit q̄ nēdū alios.
 Cūq̄ eē desideras legitimus p̄liator.
 s̄ ad t̄p̄c sustine qm̄ tēptatō ḡuit icalescat. sci-
 ens q̄ nlla tēptatō ul' t̄bula d̄na. p̄t eē diut-
 na. s̄ cōsumacōis ei⁹ videb̄ sine. Et tūc
 si p̄seuerās fueris. p̄cipies hūc pugne
 fructus dulces et mltiplices. s̄ forte labo-
 re et dolore i hac pugna bñ sentis. sed
 fructū nō attēdis. Adūte igit hō. q̄ntus
 et qm̄ val' in t̄ fructus oīat. P̄m⁹ at̄ sc̄s
 q̄ in out t̄ e sc̄a. q̄ fragilitatē tuā et in-
 cōrū fortitudinē liquido cognoscēs. noue-
 ris oēs fortitudinē tuā ad dñz custodiendā di-
 cēs. Dñs fortitudo mea et i fugiū meū. zc.
 s̄go at̄ i me sc̄s ad nichilū idacty sū et
 nesciū. Nesciū igit p̄usq̄ hō p̄dō modo
 d̄sc̄re. Inq̄ i aōre et ciuitatē di. q̄ te tā fra-
 gile tā p̄e p̄tegit cōm̄ tā fortes viroz sp̄s
 accēdis. Decēdo ex hac pugna. et ex hys
 i expugnādis viroz pateis et experuis.
 sc̄as et exp̄icāā t̄ acq̄ris q̄ eis ydoneus. et
 alios q̄ s̄libz viroz et virozū plus iquetat
 p̄sule et ad rectā viā digt̄. ac cōgrua me-
 dicinā de archano cord̄ tu. sic̄ ibi ex
 mltis exp̄icāis collegisti et abscondisti p̄fer-
 re. Vñ ap̄lo 2 ad cor̄ p̄. **Indicty** igit d̄s

¶ p̄ dñi n̄i ih̄u xp̄i. q̄ solat̄ nos ī oī t̄bu
lacōe n̄ra. ut possim⁹ ¶ xp̄i solat̄ eos. q̄
ī om̄i p̄ssua s̄t. **Ecce** ap̄lo ex sua p̄ssura
h̄iūt v̄nde alios ī p̄ssuris dep̄ssos cōsola
ret. **Ita** ¶ tu. **Et** v̄ si solū ex lib̄o h̄yo q̄
sp̄ualibz viciaz tēptam̄ibz quāt. vis cō
sulē eris sicut es sonas ā cybalū t̄nuens.
n̄ xp̄i te n̄ xp̄e tēptm̄ itelligētes. s̄ eris
tu sicut cōz disputas aliam de coloribz. **Vñ**
sapiēs. **Et** nō ē tēptat⁹. qd̄ sit. **Et** nō ē
pass⁹. q̄ha s̄at. **Hec** h̄ dixit⁹ q̄i tue exp̄i
encie ¶ nō d̄ne sc̄ptur̄e debeas im̄iti. s̄
poc⁹ ut ī te ex d̄na sc̄ptur̄a ¶ tua exp̄i
cia fiat vna īdiuisibil⁹ ¶ dulcis arma
nia. q̄a sicut ī sc̄pturis legis. ita ī te exp̄i
ris. ¶ ita eris ydone⁹ ad alios amone
dū q̄ sētis qd̄ legis. ¶ nō solū p̄fers ex
v̄bis ul̄ mortuis meditacōibz. s̄ ex sen
tētiis. **Demū** ista ē sc̄a h̄ p̄fēt. ut nūq̄
p̄ccatibz q̄buslibz c̄m̄ibz p̄lapsis īdigne
ris s̄ ex corde p̄paciatis. utpote q̄ ī tēpo
copiosa materia p̄ p̄dicā pugna iucis p̄p
ac̄di. v̄r̄ illud sapiētis. **Ex** tēpo cognosce
re p̄ri tuū. p̄mo c̄te si p̄fē p̄dicā expleuis.
nullis p̄ccā sicut tua r̄putab̄. q̄ nō sicut tua
agnouis. **Nō** q̄ p̄ccat̄es a te r̄pelles sicut
falsē iust⁹ ¶ arrogāns phar̄isens. s̄ p̄ne cō
paciēdo debes totis v̄ibz nuti. si quē corū
potuis eipē de laq̄is t̄m̄ia. **Sive** h̄ se

cris p[ro]p[ter] am[or]i[co]ib[us] su[is] correpc[io]ib[us] tuis
 un[de]qu[er]e p[ro] ut r[ati]o exigit. et d[omi]n[u]s au[tem] cu[m]q[ue]
 accipiedo ul' amon[er]edo scies q[uo]d n[on] e[st] p[ro]p[ri]o
 suis mun[er]e adeo i[n] hac vita q[ui] zely aia
 tu p[ro] q[ui] salute x[rist]i de celo descendit. et mor
 te amarissim[us] toleavit. Hoc e[st] e[ss]e scdm be
 da excellētissimū gen[er] vite si te a vicijs
 purgaueris. et alios ad bonā cōuersacōem
 traxeris. esto igit[ur] aiarū zelo ferud[us]. oēs
 tunc aore nodū cōfuso t[em]p[or]e tre. Iā tā
 p[ro]p[ter] de tēptacōib[us] p[ro]muni. et iduc ut
 om[n]ia cōfiteat. Q[ui]bz i[n] passioib[us] i[n] tēptacōi
 bz cōsule cōforta dirige p[ro] ut t[ibi] v[is]ū fuit
 un[de]qu[er]e cōuenire. Nec diu[er]s[us] sufficit michi
 mea saluacō. p[ro] me volo e[ss]e sollicit[us]. n[on]
 p[ro] alijs. **¶** I[tem] h[ic] d[omi]n[u]s dixit. n[on] cōedit zelo dei.
 Ecce q[ui] mag[is] cōfert t[ibi] vile plū. q[uam] cōn[tra] vi
 cia tua p[ro]h[ib]e[re]. In e[ss]e t[ibi] cognacō tu[us] cūctas
 dei dilectio et cōpassio p[ro]xi. zelo aiarū et
 scā i[n]struēdi errātes. **¶ De cōpūctōe et**
q[ui]bz mo[do] h[ic] i[n] cōpūctōe se poterit ex[er]c[er]e.

¶ Et hac scia salutifera deim aliq[ui]t nas
 cet fructu p[ro]cios[us]. videl[icet] cōpūctio sa
 lutis. Nasat[ur] at[que] ista cōpūctio h[ic] m[od]o. Cū
 e[ss]e ut dictū e[st] totis v[er]ib[us] vicijs te oppo[si]t[us] et
 illa acut[us] i[n]st[itu]t. sepe t[em]p[or]is et n[on] p[ro]ficiat.
¶ Q[ui] sepe egredis t[em]p[or]e victur[us] et i[n] silio.
 q[ui]ac[us] moues et n[on] p[ro]moues. q[ui]ac[us] t[em]p[or]is
 et i[n] t[em]p[or]e cessas. **¶** Q[ui]ac[us] conabeis et non

dat ultra. et cum incipis nonnunquam desinas. Et
unde sancta Ignacia. dolor dulcis. suspiria
suauissima. et concupitio salutaria. Certe ex
consideratione ipsius tue. et ex desiderio perfecti
ois vite. ex desiderio perfectis et impassibilita
tis et puritatis cordis. a quibus te adhuc lon
gissime distas considera. In te et sancta concupitio
et tristitia salutaria. que licet animi tui depre
mat. non tamen dura vel rancosa facit sed hu
ile et mansuetam. etiam vera dulces et sociale et
affabile misericordem et patientem. et ad omnem
laborem reddit patientissimum spe et desiderio per
ficiendi. hoc est unguentum preciosissimum que primum
vulnera anime sanat. primum delectat et futura
parat. deus placat et homo. hominibus et angelis
amabilis efficit. Quamuis autem veris lucta
tionibus ex concupitio que ex consideratione descen
dit prope infinitatis et desiderio maioris per
fectis magis sit in proprium. et fortissis non
nunquam ceteris concupitionibus fructuosior. Sunt
tamen adhuc secundum Gregorium quatuor qualitates.
quibus iusti viri anima in concupitione vehementer
afficitur. Videlicet ex consideratione malorum peccati
torum. cum homo cogitat peccata que fecit. et statum
suum in quo fuit. Et si placet tibi secundum hoc
genus te exercere in concupitione. vide ea que infra
dicet de reformatione mentis de generalibus
modis erigendi se in memoria peccatorum. Aut certe
te ex consideratione iudiciorum dei. cum scilicet homo

cōsideat qđ dīna iudicia sunt īfanta
 bilia. et in timet aliq̄ i se ee vide possit
 īprobai a districta iustīa dī. Et p̄ h̄ gñe
 valet ea q̄ dicit̄ postea i de īformacōe
 mōrū. de mōrū mortis īfū et extremi
 iudicij. Aut cū hō cōsideat mala quibz
 dū adhuc vī necessariō sbiacēbit. scilz cō
 cupisctus et vicijs. Et h̄ e gēnū cōpūc
 tōis. q̄ maxie surgit ex plio cōn vicia.
 de q̄ satis patz ex dōs. Aut cū hō bona
 sine pūe dēplā. q̄ qā nodū adipiscat
 luges cōspiciat ubi nō ē. Et p̄ h̄ quarto
 gñe ē mōrū celestis patē. De q̄ vide īfū
 suo loco. Potes at̄ her. et si q̄ alia gñā cō
 pūctōis ad duo īduce. qz oīs cōpūctio ul
 ex aōre surgit. ul ex tōre. Et h̄ e īrūguū
 sup̄ et īrūguū īfēi. qđ peccat̄ ara filia
 caleph a p̄e suo. Vides ergo quō de tēp
 tōibz. et cōtinua viciōz pugna cōpūc
 tō orit̄. q̄ tā mlta hō opēat. Ipā enī a
 spūali egestate nos libeat. Scptū ē ei.
 Et sanq̄ et sū dolōe ē. i egestate eit. Itē
 de cōpūctōe et īfū scbit̄ illud. Vir i dolo
 bz labōat sibi. et vīm fāt p̄diciōi sue. Vñ
 et i collatōibz p̄m dī. Nulla vīz sū dolōe
 p̄fiat. Itē iohēs climacy. Etā si magnas
 et altas cōfusacōes exeqm̄. cor at̄ merces
 nō possidea. ipās q̄ vanas et adulterinas
 existē. ¶ De īformacōe tū virū

añe scilz intellectu meoñe ⁊ volũtatis.

Si q̄ dñm s̄ nō solū itelleristi. s̄ usi
exercicio ⁊ experieñcia attingisti haut
dubiū qm̄ te oĩbz vībz añe tue destitutu
oĩbz affectibz deordinatū inuesti. Restat
p̄m̄ ut vehemētī ⁊ ardētī desideio ad
earū r̄formacōez ⁊ debitā disposicōez iflam
meis. vñā q̄res q̄ ad id faali⁹ potis pue
nie. Ut at̄ p̄ h̄ modū q̄leāiqz sup̄licē ⁊
faale h̄eās quedā h̄ic ī sequētibz de p̄mis
farū virū ⁊ affectionū r̄formacōe iferūt.
Scias igit̄ qd̄ licet aīa multas h̄eat vires
potētiās ⁊ affectiōes. tres tñ ī ea p̄cipue
s̄ vires. vñ oēs alie qd̄amō depēdet. q̄bz
r̄formatiō cetē q̄ r̄formate videbūt. Vñt
at̄ h̄ec tres meō intellectu ⁊ affectu seu
volũtatis. Et de earū r̄formacōibz sigilla
tī agēdū ē. **Q̄d̄ itellēs r̄fōit̄ p̄ sc̄as.**

Intellectu hoīs ⁊ ratio deformati s̄
⁊ qd̄amō cecati p̄ ignoñciā. Hoīs
nā ē hoīs ī h̄is r̄formai p̄ sc̄as illūa
cōez. Duo at̄ s̄ q̄bz hō illūat̄ ad sc̄as
⁊ maxie sp̄uale. quātū suffiat ad p̄posi
tū vidēz exp̄mētū ⁊ doct̄na. **De**
r̄formacōe intellectu p̄ exp̄mētū.

Exp̄mēto at̄ tu hō q̄ p̄ quādā cō
natiualitate sc̄as t̄ acq̄ris. cū de
h̄is q̄bz igit̄ p̄ usū ⁊ assuefactiōez
adh̄es. qd̄amō cōnālis efficiāis. sic su

per? satis euidet ondim? quo p uigē ex
 tyracōez viciōrū ⁊ iſiſtēciā tēnarū paſſio
 nū ſcās t acq̄ris. q̄ potis cetis ſilit tēp
 tatis ſalubrit ſbueire. Sic etiā de alijs
 dicēdū ē. **H**ā p expiēciā ⁊ cōſuetudinē
 deuotiōis q̄ hō ſe uigē exēct i deuotiōis ex
 cōis acq̄rit magnā noticiā cōa materiā
 deuotiōis. Sic p hō q̄ hō p ſcā exācia ⁊ pia
 v̄tutū opa tūſit de v̄tute i v̄tute. noticiā
 q̄ndā adq̄ſat de v̄tutū naturis ⁊ de eorū
 diſtictis quōdibz diſcrete diſſeūt ⁊ clari⁹
 ap̄hēdit. p̄ſertī expiēciā i mltis ⁊ p̄cipu
 is materijs dīne ſc̄ptūe melior ē m̄griā.
Iux illud ap̄hē. **M**ādatis tuis itelleri.
Nō itaq̄ dicit. **M**ādatis tua itelleri. ſ a
 mādatis. **Q**uōd ē dicē. **H**ā ſtudioſe mādā
 tua dīne obſuau. ⁊ diligēt me i eis ex
 ercui. id cōo dat⁹ ē m̄ itellēs. ut itellige
 rē dīnā ſc̄pturā. **E**t ite t q̄ nō ſic mlti
 quō lūz oadētē. ſ medullā ſc̄pturā itig
 vniſicātē ſedim ſc̄rū ſnās. nō tā laborā
 dū ē erga libros cōmētatorū. ſ pot⁹ oēm
 iduſtriā ⁊ itēcōez cord̄ debes digē erga
 emūdacoēz viciōrū. **D**uobz expulſis ofeſ
 ſi cord̄ oculi ſblato velamē paſſionū ſc̄
 mēta ſc̄pturā i mltis nālūt cōtēplabūt.
Et ſi q̄dē labore aliquē lēōi ſc̄pturā ad
 hūc libueit. qd̄ utq̄ ſatis expedit t̄ t̄p
 xp̄iano philoſopho. **I**cōo debet eē amoni

no. nō occupatio. Nec expēdes mltū tps
ut sc̄pturā addiscas. s̄ potius ut p̄ loq̄es ad
pūitate cord̄ īflāmeis. **De īfōrme uel**
lecto p̄ sacra loq̄es. et q̄li sc̄ptura sit legēda.

Doctina at̄ qua sc̄ia acq̄rit̄ ī duobz
cōsistit ut dicit̄ anselm̄. In loq̄e sc̄li
et̄ īmōtinacōe. In loq̄e at̄ ē q̄ solū pūitate
cord̄ ī ea q̄re debes. Alia debet eē ītēno
atq̄ aliq̄ mod̄ legēdi quā ill' q̄ q̄uis
bonā aliā tñ hnt̄ ītēnoz. Inq̄ret̄ eī ta
le fructū et̄ lucrū de loq̄e hō rapit. at̄ q̄li
ītēno et̄ affectu ad loq̄es accedit. Quia p̄p̄
sū ope stude ut q̄ntū ē possibile fuerit. ut
affectat̄ et̄ sp̄ūct̄ ad studū veras. et̄ totā
ītēnoz tuā ad cord̄ pūitate digas. sicut̄ su
p̄ciq̄ satis dictū ē. Et̄ ita oīa q̄ legeis ad
illū ē affectū et̄ illā ītēnoz obsequetur.
Deīn vide ut studū tuū nō sit fortuitū
et̄ casuale. ita videt̄ ne nō ī vno lib. statū
postea ut motus ē curiosus ī alio legas. a
nō huc unū foliū. deīn loq̄e s̄bsequēs fo
lū p̄cās. s̄ ītegrū librū de p̄ncipio ad
finē cōgrua deuocōe et̄ debita īuēntia
ac diligētia p̄legas. Tertio hēas tps
itū p̄ studio. et̄ nō sit tps ad hoc casuale
sicut̄ occit̄. Quarto q̄ labil' ē hūana mēo.
et̄ vix de plūbz rēret̄ pauca. Tu oīa q̄
legis itine nō potis. ideo s̄p̄ ex loq̄e aliqd̄
debes extrahē. qd̄ tuo p̄posito cōueniat.

qd te ad pūitate cordō amoneat. **Ad qd** tu
 minās valit mēoria occupes. ad h^o si aliud
 nō habueis salubris p̄ iformacōe ⁊ occu
 pacōe mēorie rēvōdo. **Un̄ augustinus.** Au
 ditor ubi filis debet eē aīalibz. q̄ ob hoc
 qd rumināt mūda eē dicit. ut nō pige
 at cogitāe de hys q̄ i alues cordō accepit.
 ut cū audit sit filis terēt. cū uō audita
 i mēoria rinoat. sit filis rumināt. **Un̄**
 to ut enā laō ē p̄ficiat ad iflāmācōez af
 fecty. sicut ad illuīacōez itellectō. **Nō** laōez tu
 ā nōnūq̄ debet tēvāpē oīo. ut de laōe fa
 ciās affectū. de affectu oīonē. **Ores** deū
 ex desideio cordō. ut id possis ope ⁊ exā
 no p̄ficē qd q̄ria i scripturis idagāe. **De**
 to q̄ ut frequēt dicitū ē finis ē i oībz ex
 aīs. laōe et q̄bzūq̄ alijs eē debet. ut
 pūitati cordō potis app̄iquāe. **Nō** aplū
 cōa studū talū libroz imōabeis. q̄ te ad
 h^o magis iformāt ⁊ iflāmāt. utputa li
 bra moales ⁊ deuoti. **Si** uō qnq̄ ad tps
 aliud p̄legē placuit. eo videt̄ ut post fer
 culū grossū audiy sumas deliciosa. **Vel**
 alia huiusmōi causa. sp̄ ⁊ cōtinue redire
 debes ad libros deuotos. **Iux̄** illud senecē.
 p̄bato itaq̄ sp̄ libros lege. ⁊ si qn̄ ad ali
 os diūti libueit. ad p̄ores redi. **Qua**
lit̄ itellecty reformāt p̄ aliorū iformaci
one et consiliū.

Aermoanacōe at̄ ināo ⁊ itellecty
i formāt. dū aliorū erudicōibz nra
ignorācia illūat. Et hoc fit duplicat.
scilz ul' maiorū ꝑ filio. ul' faciliū collo
qō. Sane plimū cōfert ad wīs nre illūa
cōez. ut nō nro iudicio iherream⁹. s̄ oīa
erācia nra seniorū exami iſuem⁹. exa
minādo ꝑponam⁹ ab eis examiata dili
gēt obſuem⁹. Hoc ēi ꝑncipiū ē q̄ ming⁹
disarta ⁊ puul⁹ i xpo nodū exātos sen
sus hns ꝑ disarcoe boi ⁊ mali illes⁹ a dra
boli illuſiōibz ⁊ seductiōibz. ac ꝑte igno
riācie ꝑicul' defendat. ut i scōrū ꝑm colla
cōibz ⁊ iſtatutis diffusi⁹ ꝑtractat. Itaq; si
t nō credis ac idisarta fuis. locū disarcoe
suppleat obia. alicui⁹ viri meli⁹ ⁊ claius
te illūati.

Adualit̄ itellecto i format
ꝑ h' qd qd s̄ teptacōibz ⁊ passiōibz suis cō

Confert etiā itdū nō lulit alios.
modicū ad wīs illuſtancōez si fū
liū alicui tuorū. nōnūq; faciliū ⁊ hūili
colloqō cor tuū hūilit' aperias. cōferēs ꝑſu
les ⁊ cōqres scōi de hys q̄ i te teptacōibz
uiciorū cōcupiscēciarū ⁊ filiū agitāt. Se
pe ei ex mūno potis aliqd addiscē. s̄ si
ad hoc assuet⁹ fuis. ut nil qd i te agit
ūiquas absōditū. s̄ qd fuit ꝑducas
cōtinuo ad lumē. in t̄ pudor bon⁹ nas
cet adducēs glāz. Erubescēs ei uicis cō

sentire confideis se i eode statu pmanere. &
no pfiat. magis erim huiliabeis. sciens
qd alio tale te nouit. quale tupe te em
besis. In magis copugis. du huiusmodi
ocasioe meineis pcedu tuoru. **De**

iformacoē meorie & tribz quidibz iformā

Nūc de iformacoē meorie **Di ea.**
Quod e. Ad au pfectā iformacoē
i hac vita habēda tribz distinctis qdibz
ascēdit cū labōe. Quoru pma e ipam meo
riā cū labōe ab euagacoē illicita ifrenāe.
& dūus ul' vtilibz cogitacoibz qdāmo iui
ta occupāe. Secūda e iā sine iportūa eua
gacoē boīs meditacoibz posse utēti eē. &
i latitudine cord sui senū deābulāe. Tercia
e qdāmo i deo eē absorptū. ut salz hō i do
p deuotas meditacoēs absqz strepitu volubi
lū cogitacoū ymaginacoū & fatasmātū
dulat & cū delectacoē reqescat. **De certis**
materijs & tpbz ad meditādū deputatis.

Si at toto corde meoria iformāe vo
lucis. sūape t' expedit ut itis mate
rijs t' pfigas qbz vtilioibz nō occurrētibz meo
riā possis occupāe. Vñ i collocoibz pmi di.
Necesse e mēte q' iriat. au ve pncipali ihe
reat. nō hntē p sigulas hōs atqz momē
ta p icusūū vaietate mutai. atqz ex hys
q' extēfery accēdūt i illū statū stūmo trīs
formai. q' sibi pmuty occreūt. Si igit pfiat

desideras et cetera dei adiutorio memoriae i for
mae. determinatas et deputa materias que te
redo et ruminando discas in illis et in alijs
latissime et affluet in spiritualibus speculari.
Conueniens etiam per iformationem memorie et ce
tearum virum omni tempore debeas laborare. attamen
filio beati reonini non modicum iuuat ut
certis et deputatis horis et singularibus vaces.
et impleas animas tuas diuinum pabulo spirituum.
Dicit autem ieronimus quod ad hoc expedietior est hora
matutina. Bernardus dicit quod hora matutina
et vespertina. unde hys duabus horis maiori co
namine et singulari pace te debes occupare
spirituali studio. locum videlicet et meditationem. Non
enim matutina hora est magis sobria. et magis
disposita ad spirituale exercitium. cum necdum mo
luntur mundanis tumultibus. **I**te tunc est iuuat di
ei vni debet se homo parare contra diem. et sepe quale
tunc se per aliquam deuotionem et affectum parauit.
in tali affectu et deuotione perseuerabit tota die.
Ite in vno die merito maiori deuotione debet of
ferre primitias laborum suorum christo domino. et se
ei deuotionem commendare. **D**e vespere autem cessat mu
dani tumultus. vnde quoniam potest quod se spiritualibus ex
ercitijs. **I**te est finis diei quare merito vel gratias deo
referet per bonum gestus. vel per male actus veniam
imploabit. **A**c etiam contra nocturna fantasmatum per
deuotam meditationem se armabit. **N**ac etiam homo
apud fieri potest ea de qua prius dictum est discat

sio defectuū suoru & excessuū cotidiana. Scie
 enā debes qđ qmuis oīa q̄ i dīna sc̄ptura
 reperūt. p̄mo celū & t̄ra & oīa q̄ i eis s̄t
 de dō loquāt & īstīuāt. nō tñ oīa eque cō
 uēūt ad utilē meditādū. **P̄** ea dēs potē
 ad meditādū assume. vñ āplīḡ t̄ore cōu
 teis ul' accēdis ad aōre. **S**ūt at̄ qđā ḡna
 lia. cū q̄ frequēḡ exercicia deuotorū v̄sat.
 videlz mēoria p̄ccōrū qua cōpūgūt ad cō
 pūctiōē & dolore. **M**ēoria mortis. q̄ ut oīa
 mūdi hui' oblaīmetā. gl̄az hōie altū sta
 tū vilypēdat accēdit. **M**ēoria ext̄mū uidi
 cū q̄ īflāmāt ad bō opa p̄agēda. ut tūc
 cū iustis mēant accipe p̄mū meitorū. **M**ēo
 ria penarū īfialū. q̄ oīa illiata licet dul
 cia. respūat t̄ore tormetorū. **M**ēoria celest̄
 tis gl̄e ut tūc q̄esāt & exultet i spe. ac ut
 illa sūt gl̄a dignū nūat se veis v̄tutibz ad
 ornare. **M**ēoria b̄nficiorū dī. & maxie b̄nfi
 cū īarnacōis. ne gr̄e largitorū iueiant īgna
 ti. **N**t at̄ de hys cogitac̄ eo p̄mpc̄ḡ ad ma
 nū hēns aliq̄ ḡnalia de vnoq̄ p̄missorū
 vñ tu valeas plūa elīc̄ tūc īserūt. ut data
 occasiōe sapiētī sapiētior fiat. & ex paucis
 plūa elīciat sicut ip̄i d̄gruat cogitātī. **H**is
 igit̄ aīal mūduū ruminās & īuolues ea.
 & ip̄is filia i corde tuo. ut ita īutilia & tra
 na possis a mēoria īmouē.

Qualit̄ fiat mēoria p̄ccōrū.

Ut tibi de memoria tuorum omnium nascatur
punctio. talibus stimulis te deute medi-
tando. Cogita et ut sentire valeas. diligenter
stude quantum unumquodque peccatum deo displiceat.
Renolue quod sibi Luciferus eiecit de celo.
Iobiam adam de paradiso eiecit. luxuria subitit
zodomam et gomorram. et pene totum mundum
in diluuium submersit. Christus pro peccato sustulit mortem
amassiam. ne peccatum iustum emanet. et sine
iustitia non satisfiet. Cogita scilicet quod deus aliter
iudicare non potest. quam opera nostra merentur. et est ei
deus equus quodam intelligitur incognitabilis atque inde-
diabilis non minus peccata malorum quam bonorum
gloria. Igitur et reddet vix opera tua. Non igitur pal-
liemus vel blandiam nobis quia non sit ita durus.
et quod deus sit misericors. Cogita de peccatis tuis pro-
teritis ante dissolutionem. Cogita quod multa sit in locu-
tione opere et sensu. Et in cogitatione tot ei sit. ut
nequas nuocere. Cogita quod turpia peccata quae
tibi ad carcerem. in quibus tibi minus imoreis. ne de-
lato fuerint. Cogita quod quia quibus deum offe-
disti. et iuramentum christi quodammodo contempsisti. Cogita
de peccatis tuis propter tuam dissolutionem. quod sepe tibi negli-
ges tam tepidus. et tot annis sine profectu fuisse. Et
vide de singularibus tuis omnibus. numerum ea si
potes in conspectu domini. et pete veniam de peccatis.
adiutorium de precibus. cautelam contra futurum. Deum
cogita in quanto pro istis satisfecisti. etiam quod quod
huc non reddideris. in futuro a te exiget usque ad

mīmū q̄dēte. Nullū eī malū ip̄itū eīt. sicut
 n̄ aliq̄d bonū uimūentū. Deū cogita q̄d
 iudicia dī s̄t īfautabilia. Nescis si ī ḡm. nescis
 as si vē dīsa fueris. nescis q̄d ī te lateat.
 q̄d deū nō latet s̄ offeridit. Nescis si eis p̄se
 ueatur. **Hec r̄mina. hec cogita.** et si b̄n
 senseis ea. nō altū sapiēs de teip̄o. **Cave**
tū desp̄acōez. si p̄fidiū huiusmōi meditacōi
 bz te imerseis. **Atq̄** ita huiusmōi medita
 cōes dige nō ut absorbeas a n̄ia q̄tā et de
 lectōe. s̄ ut īstigeis ad uite emēdacōez. et tol
 leuāā oīm t̄bulacionū. **¶ Final' modū**
ad formādū meditacōes de morte.

De morte tua ita potis formāe tuas me
 ditacōes. **P̄**ut horā mortis sp̄ suspect
 tā h̄eās. cogita q̄d ip̄uise mors uēiet. q̄ sicut
 fur uēiet q̄n̄ m̄ime sp̄ab. q̄n̄ m̄ime dispo
 suisti. q̄n̄ adhuc diuiciū uiuē te sp̄abas. et
 cū adhuc m̄lta agē cogitasti. **Reuolue** de
 ū ordine q̄ ad mortē deueit. et habe te
 nōnūq̄ sicut si tu statū eēs moitur. et me
 liū seāes q̄ sequūt. **Cogita** itaq̄ q̄li mor
 te p̄adat q̄uissia īfinitas. au? alie īfinita
 tes nō s̄t nisi p̄cones. **Vide** q̄uitatē huius īf
 mitatis. cogita horrore n̄alis īdiacōis appe
 tās p̄manē. **Cogita** deū cū iā hō seseit
 se h̄ic t̄nsitūū siue mediās h̄o dicētibz.
 siue ip̄e p̄ se senseit. q̄ntā tūc eīt clāoz p̄scie.
 q̄ntā r̄morzū ī eo q̄ se nō disposuit. **Tūc** eī

ipsa peccata ad memoria confluet. Et cogita quantum
de singulis peccatis tuis et passionibus propriis signifi-
cant tunc dolebis. quia ea non uicisti. Cogita si
tali articulo mortis es constitutus. et uicis et
dampnationis ligatus. quanto desiderio desideras
res una hora uel annum salutatis per emendationem.
Cogita homo cum ad illam horam ueneris et hinc
transibis. ac tempus preteritum et pauca ad eternitatem ad
quam transibis. quam breue tibi uidebitur tota uita tua. ap-
parebit tibi breue somnium. Et tibi erit totum tempus et uita
tua. ac si per modicum spacium puta per iter medie
leuce percesses. Cogita quantum erit dolor cum ui-
dearis. propter quod tam paruam delationem illa septuaginta annorum
diu amissisti. Cogita quam amara erit separatio
cum ab his que uiciose dilexisti separaberis pu-
ta ab homine tuo que hic in alto statu totis uiribus
habeas acquisita uel a uoluptatibus tuis. Et sic de alijs
consilijs. Considera dispositionem morientis. quo
totum corpus nigrescit et rigescit. oculi contabescunt.
Et cetera. Cogita quomodo demones sunt ibi tempore
leones rugientes propriati ad escam. expectantes
animas. Deum ymaginare quo anima in egressu
suo a corpore cum incipit despicere regionem igni-
notam. et quod tot demones eam expectent. quam unum
te eriet. quam libet rediet ad corpus suum. si non
potest. quia clausa sunt fenestre secundum et aditus uita-
les. Cogit ergo transire ad catinas umicorum.
Cogita quomodo tunc singuli spiritus uiciorum ad eam oc-
currunt. querentes sua in ipsa. Spiritus sibi sibi.

sp̄o luxurie q̄ sua. Et sic de alijs. **U**ltio aduice
 quo aia egressa de corpe. statim statuet ante
 tribunal iudicis. ⁊ tunc feret feteia q̄ ex h̄o
 hic usq; ietnu nō iuocabit. ⁊ ubiāq; tūc lig
 nū caudeit ibi manebit. Demū cogita quō
 tūde corpe tradet sepulchre ⁊ p̄tue obliuioi.
 hospes hic fuit vni noctis ⁊ abiit. ⁊ meoria
 eis iressit de tin. **P**oteis at modū hūc ex cōtin
 uo assumē de morte iusticiū. **H**ā ip̄i videtes
 se de hoc mūdo migruos. quidet i testimo
 s̄sae. exultāt qd̄ liberāt de istis miseris. ⁊ q̄
 hic nō fuerūt ligati cupisccis. nō dolent
 hūc erie. Et sic de alijs. **C**ōnialis modū
 ad formādū meditacōes de peis ifnialibz.

De peis ifnialibz ymagiare **S**ia q̄nta.
 ip̄m ifnū scdm̄ quasda silitudies a
 sās s̄ h̄o positas. **A**spice igit chaos horri
 bilissimū locū s̄btirneū. puteū p̄fidissimū.
 ⁊ totū ignitū. **I**te ymagiare ciuitatē horri
 bilē ⁊ magnā ⁊ peitā tenebrosā. obscurissā
 ⁊ tribulissā flāmis succesa. clamātibz vluā
 tibz ⁊ plāgētibz vniūsis p̄ iexplīcabilibz do
 loibz. **T**alibz ⁊ silitibz silitudibz poteis cogi
 tne. **C**ogita de penariū acbitate. **D**icat enī
 ignis ille ad ignē nūm̄ tāti eē calois. q̄ntū nū
 ignis ē ad ignē pictū. **E**t ita cogita de fri
 gōe ⁊ fetoē. **H**ūz pealitatis acbitas patet
 ex stardoe denaiū. ex gemūtu plāctu. ⁊ blas
 phemia dei. **E**t sic de alijs. **C**ogita de pena

in multiplicante. **I**bi e ei ignis extingibilis
& obscurissimus. frigus intolabile. fetor hor-
ribil. tenebre palpabiles. **I**bi eie pan i oi sen-
su. **I**n visu p horribiles visus & aspectus deo-
rum. **I**n auditu p lamentabiles gemitus et
claores etc. **C**ogita de misabili societate
& crudelitate tortoru su oi mia. **I**n torquedo
no fatigat. ne ad miaz amouet. **I**n sulca
but ei dicentes. **U**bi ne gla. ubi ne alty staty.
ubi ne scbia. etc. **C**ogita quo ibi p mebra
qbz qd peccauit eisdem & puniat. ita ut i oibz
mebris malis ibi pena sustineat. **C**ogita ead
de pea itioi. videlz de vnoactu itioi dsae &
vno actu. q no mouet. **D**is pt suffiaet cogi-
tae qntu doleat. qd illa pena modicas laboi-
bz & breui tpe no euaserit. **I**te itine passioes
maxie regnabunt i eis. **E**rit ei maxie iaci-
di & iudi. & erit ita sil sicut canes inbidi. etc.
Ite recordabunt poru delacionu ad augme-
tu pene. **U**n ibi lamentabunt dicentes. **Q**id no-
bis pfiut scbia. etc. **C**ogita de duade pea-
ru. q salz nuq sit fine habitua. no p mil-
le milia miliu anoru. ymo no p tot a-
nos qd possit i mille milibz nuari. q nlla
e ibi redempcio. nullus finis. **G**hualis mo-
dy meditadi de extmo examic. **F**eria scda.

De extremo examic cogita qntu tuc
fiet tior. **I**pa ei angelica tuba. miabi-
lia trena signa. fulgura. choruscaciones p

auacet corda hoim. ⁊ pauē faciet. **Cogita** si
 potes magnitudinē ire iusti iudicis uerentis
 cō eos q̄ eū offendert. ⁊ q̄ntū mali tribūt.
 Imaginare quō ⁊ qm̄ amara fiet ibi diuisio.
Ponēt eī iusti hūiles mites ad dextrā. sibi
 iudi ⁊ ad sinistra ietū amō nō p̄uigedi.
Hūc sūt duo ī mola vna. ī domo vna. ⁊ v
 nō assumet. vn⁹ reliquet. **Cogita** qd̄
 tioris. qd̄ horuio. qd̄ amiaois eū sup
 bis ⁊ elatis hui⁹ mūdi. cū se abiectos
 paupes uiles ⁊ despectos. q̄s ifanos pu
 tabāt ad dexterā xp̄i ī glā uiderūt assis
 tēs. **Tūc** p̄m̄as itē se agētes dicēt.
Ere hūc sūt. q̄s aliqui habu⁹ ī derisu. **E**
 cō iusti stabūt ī magna p̄stācia adūsa
 eos. q̄ se angustauerūt. **Cogita** quō ibi
 oim̄ opm̄ ⁊ cogitacionū fiat reddicio.
Ih̄lm̄ eī sc̄ntabz ī lucnis. id ē hū qui
 apparet uelut sc̄a iuestigabūt ibi. ⁊ q̄q̄
 occultū ī eis fuit. ad lumē ueriet. **Testes**
 erūt āgel⁹ ⁊ dyal⁹. q̄ ostēdet nob̄ oīa
 q̄ fecim⁹ ubi ⁊ q̄n. ⁊c. **Ite** xp̄i sc̄l⁹. et
 tot⁹ mūdy. dabūt testimoniū cōn p̄cātes.
Cogita quō xp̄s exhibebit ibi passiois sue
 signia. quō p̄ illa exprabit nob̄ q̄ ea
 p̄tēpsim⁹. **Cogita** de illo tonitruo hor
 ribili. ⁊ irruocabili suā. **Ite** maledā ī
 ignē etnū. **Cogita** de dulcissima iuitiorē
 iustorū ad sēpitnā cenā. p̄ illā uocē. **Uei**

te bñdca p̄s mei. r̄c. **C**ogita qm̄ maḡ
sunt opa m̄e ⁊ pietatis. cū ea solū xp̄s
ad iudiciū suū adducē videat. **C**ogita
q̄ iusta ibūt ī vitā etnā. iusta ī suppli
cū sēpitnū. Et hec duo loca p̄ chaos
maḡnū diuisa sē manebūt. **C**e
lestis mod̄s meditādi de gaudijs
celestibz. **D**ñica die.

De gaudijs sup̄ celestibz ymagi
nāe locū illū p̄ ymaginaias
silitudies a s̄as p̄ n̄ā capacitāte iue
tis. Est ei ciuitas ex auro m̄dissio
gēnis q̄ p̄ciosissio mirabilē cōstructa.
sigule porte ex sigul' margaritis. Est
cāpus sp̄ciosissio oīm flōrū pulcherrī
die decorat̄. Ibi estatis amēntis. ibi o
doris suauitatis. r̄c. **C**ogita qm̄tu potes
quātū eīt gaudiū ex visioē sc̄s̄ie tri
tatis. ī q̄ relucet exemplar oīs pulchri
tudis. oīs bōitatis. oīs suauitatis. Quā
vidēdo oīa sc̄da sc̄es. ⁊ q̄q̄ volucis
ī r̄ hēbis. In eis ei visioē b̄ficabēis.
Cogita de visioē hūanitatis xp̄i. quō
q̄ hīc fuit. p̄t nos paup̄ ⁊ vilis homo.
ibi s̄blimis eīt de⁹ ⁊ hō. **C**ogita de
gaudio qd̄ hēbis ibi ex societate glōis
se v̄gīs maie. oīm q̄ sc̄rū ap̄lōz m̄m
cōfessoz ⁊ v̄ginū. Et quō de cūilibz
gaudio gaudeb' ⁊ tu. **C**ogita de dotibz

quos ibi corpa tuū rāpiet. q̄ sūt imorta-
litas ipassibilitas. sūma agilitas ⁊ max-
ima spēsūs. **Cogita** de dotibz aīe q̄bz
ipā replebit. q̄ sūt pleitudo scīe iusticie
⁊ lenicie. **Cogita** ex istis dotibz. qm̄ ml-
ta alia sequis videlz seuitate qua nō
hēbis eici. nō hēbis a teptacōe vinci.

In t̄ sūma libtas. in sāctas. in volup-
tas. in aīacia. in hōr. in cōcordia. Et
breuit hēb ibi q̄q̄ volucis. ⁊ q̄q̄ no-
lucis nō hēbis. **Modus meditādi**
cū bñficiā dei **seria trā.**

Ut cū bñficiā dei innumēa aliq̄e
modū habeas meditādi. ⁊ meō
rā tuā r̄formādi. scias qd̄ ī hys t̄plici
cōsīdeācōe potēis tuas meditacōēs va-
riāe ⁊ dilatiē. ut nē tua meditacō
v̄set aīa ipm̄ bñficiē. ut nē cū ipm̄
cū bñficiat. nē cū ipā bñficiā q̄ t̄ mlta
pliat elargit. **Cōsīdeā** qd̄ ipē bñficiē
tuus dñs deus ita tibi bñficiat. ut nihil
a te īpetat. q̄ nec te nec aliq̄ creatiā
īdiget. **Cōsīdeā** q̄ sit īfinite potēcie.
cū potēciā declarat vniūsitatis ⁊ mlta-
tudo creatiārū suarū. **Cōsīdeā** q̄ sit
īnese sapīe. ⁊ hoc attēde ex pulchritu-
die ⁊ ordie vniūsitatis. **Attēde**
igit̄ q̄ntē sit boītatīs. q̄ hīc t̄lis tāmp̄
dñs enceniolū t̄ t̄bit. ymo q̄ntē boni-
modi

tatis q̄ tāta de tantillo dignet̄ cogitāe.
Considera qm̄ sollicita sit tāta maiestas
cū te ī t̄buēdo bñficia nō q̄ t̄ maxie
expedit. **A**b etno disposuit ea tibi dāe.
ab etno ⁊ sp̄ de te actualissime cogitauit.
⁊ talia bñficia t̄ p̄ordiauit. Ita solli
citu cū te sicut cū itegra urbē. ul' vni
ūsitatē creaturū. Ita ei huc magna
rex t̄. ⁊ cū te itēdit ac si vaciet a si
gul'. **E**t hoc affectū tuū nō modicu
ad gr̄itudinē ⁊ aōrē accēdet. si signi
la dīna bñficia toto generi hūano colla
ta. ita tibi attrahēs ⁊ ita ex eis te ad gr̄
titudinē itelligēs obnoxu. ac si t̄ soli
fussēt collata. **U**bi gr̄a. ac si pro te solo
cāfixus eēt ⁊ hō factus. pp̄ te solū cre
asset celū ⁊ t̄ra. **E**t hoc docet nos cōs
tom⁹. **A**ffectu etiā tāto illa sua bñficia
t̄ dat. q̄ si etiā m̄mū qd̄ daēt gr̄issimū
meito debēt eē. p̄petua iqt̄ caritate di
lexi te. ⁊ ex p̄petua ⁊ maxia caritate do
nat sua bñficia. **C**irca temp̄m at̄ cū tā
ta donat bñficia attēde qm̄ vilis sis.
qm̄ plenus malicijs ⁊ cōcupis. sicut t̄
superi⁹ satis ē oñsu cū dicet̄ de dissi
p̄tōe tu. ⁊ pp̄a cognoscē. ⁊ de meo p̄ccatū.
Circa bñficia duplicat̄ forma medita
cōes. **P**rimo cū h̄. q̄ mala tua t̄ benign
issime dimisit. **D**edo q̄ inuincibilia t̄

contulit dona et muneia. Dimisit ei tibi
 tot mala quae fecisti. de quibus supra dictum est.
 vino dimisit tibi tot quae facere potuisti.
 a quibus te preseruauit. Attende etiam quod loqu
 nunt te expectauit in patris. et non occidit
 sicut meruisti. Circa autem beneficia quae sunt de
 dit cogita. quoniam multa sunt bona. quae utilia.
 quae magis. deus enuabit ea. deus intelliget.
 quod loquitur. Attende ut etiam huiusmodi ha
 beat cogitandi. Cogita quod dedit tibi dona
 naturae. dona gratiae. et dona scientiae excellentie.
 Pars aliquid de singulis. nam in quibus sunt multa
 bona valde. De dono naturae est. quod creauit
 te ab eterno te disposuit creandum. non
 creauit te peccator sed hominem. Dedit tibi visum
 auditum etc. Et singulis creauit sensibus ea
 quae sibi congruunt oblectamenta. Ita dedit tibi
 animam immortalem. cui dedit rationem ingenium et
 industriam. qua omnia materialia posset intelli
 gere. Dedit tibi mentem uel intellectum. qua immateria
 les spiritus scilicet deum et angelum intelliget. propter te
 omnia in finem creauit omnia elementa ad tuam vi
 tam. diuisa auaricia ad tuum nutrimentum. De
 dit dona gratiae. pro ad voluntatem tuam ab eo
 auersa ad se inuocauit. et ei gratias sue iusti
 ficatiois infudit. quae solum ab ipso descendit.
 Dedit voluntatem. ut te velles emendare. tempus
 et locum ordinauit ut posses. Ad donum scientiae
 excellentie spectat. quod propter te misit filium

suū iuuenari. ut eēt amicus tuus & finis
tuus. **Quia** ppter te mortuus & crucifixus ē.
& seipm dedit i altis sacmēto. **Misit**
ē spm scū. & hoc i signaculū accepta
cois. i puilegiū aoris. i anulū despo
sacris. **Cogita** qm̄ mlta ab uas egit
mirifica cū gr̄ie hūano. ppter genus
hūanū locuta ē cū p̄ribz. apparuit i
figuris. loq̄bat i p̄ph̄is. eduxit de egypto.
iduxit i t̄ra p̄missiois. & ifita mia
bilis opaty ē. **Et** qd̄ at̄ hec oīa fecit. n̄
ut p̄ figurās. p̄ p̄ph̄eas i collectū tuū
i cognicoē veri illuāret. & affectū tuū
traheret ad aōrē boī. **¶** ¶ Vita xpi s̄b cō
p̄dio collā ut facilius mediteris.

Nichil appet̄ utilis q̄ salubius occu
pes mētia tuā. qm̄ mystiū ian
cois ih̄u xpi. **Frequēt** igit̄ p̄mo cotidie
aliq̄ hō p̄tracta i corde tuo aliqd̄ de vi
ta ul' de morte dñi tui ih̄u xpi. **Cogi**
ta quo dñs des tuus post mlta p̄signa
coēs figurarū. p̄ mlta p̄ph̄arū oracula
misit angelū suū ad factissimā uirginē
maria ut cōsensū p̄bet. atq̄ i eis b̄tō
cōcepta ē. & noue mēsibz imoata. **Cogi**
ta q̄ dei fili⁹ au⁹ magnitudis nō ē fi
nis fact⁹ ē ifatula. i p̄sepio uagyt. p̄
nis uoluta ē. **Cogita** q̄ t̄qm̄ p̄cōr̄ ē
cūca⁹ ē. ut tua s̄fluis cōcupis possis

cūcadi. **Et** nomē accepit ut illis videret.
 ut intelliges qā suos nō at alienos eēt
 saluatur. **Cogita** quō adhuc rex puulq
 magos ad se traxit ab oriēte stella p̄ua
 a qbz adoat. **¶** q̄ ip̄e eēt x̄ps testimoniū
 adhibet scbe. **¶** p̄ph̄ia de loco nat̄itatis
 ei⁹ ap̄c̄us declarate. **Cogita** quō ip̄e
 p̄mogenit⁹ creatie t̄p̄ lege p̄p̄etitorū ob
 ligat⁹ oblat⁹ ē ī tēplo. **Cogita** q̄ adhuc
 puulq fugiēdo ī egyptū. regis herodis
 īsidias **¶** p̄secuōes dediciuit. **Cogita**
 deū q̄ a duodecimo āno usq̄ ad tresimū
 t̄p̄ vn⁹ de p̄p̄o īcognit⁹ **¶** ignot⁹ oīm
 dñs lat̄abat. ut te doceret ut nō surgas
 ad agēda publicā. ī qbz laus **¶** hōr cō
 q̄n potit n̄ p̄us sedecis diuici⁹ te hū
 liādo. **Surgite** iqt post̄p̄ sedecis. **Co**
 gita deū q̄ ip̄e purissim⁹ **¶** mūdissim⁹
 ab oī macula. ut oēm iusticiā īplet.
Iohe baptizat⁹ ē. **¶** ut aq̄s baptisma
 tis s̄ficiet. **Cogita** q̄lit ut nob̄ exem
 plū t̄buet tēptacōibz resistēdi ip̄e a d̄na
 bolo tēptat⁹ ē. viciat⁹ atq̄ nob̄ exēplū
 dedit legit̄icōn̄ īmicos p̄liādi. **Tūc**
 deū paucos de mūdo abiectos hoīes **¶**
 hūiles elegit. cū qbz paucis totū mūdū
 īcepit gladio p̄dicacōis debellāe. ciuita
 tes trūbat **¶** castra noctes ducebat in
 orōne p̄ungiles. **Cecis** vsū t̄buit. surdis

restituit auditū. leprosos mūdabat. de
mones eiciebat. **D**ēs q̄ q̄buscūq; lan
guoibz detētos sanabat. ac milia mia
da faciebat. q̄ si p̄ sigula scierēt ut sc̄
diat euāta iohēs tota mūd⁹ nō capet.
Volēs at̄ hostiā offere. p̄t̄ quā veniat.
allatū a discipulis azellū celi t̄reḡ dñs
ascēdit magno t̄p̄ho ⁊ laudū p̄conis.
Pueis hebreoz clamātibz ozāna i exel
sis ih̄tm̄ īgredit. eisq; ruina ⁊ aie n̄r
cecitātē ⁊ īpuitātē. tacta m̄e visceibz
amaissie deploabat. **¶ De cena dñi**
⁊ p̄p̄atōe ad sup̄coez corpis ⁊ ih̄u dñi n̄r.

Inter oīa mēdialia xp̄i p̄cipua ior
dacoē. cōstat eē dignissimū finale illud
diuinū dñice cene. **I**oq; nōnūq; sp̄cāliq;
⁊ deuocō⁹ tuas cō illud for̄bis medita
ciōes. **C**ogita igit̄ q̄ntē fuit hūilitatis
qd̄ dñs xp̄s cū ill' paup̄cul' suis discipulis.
p̄cipue cū iuda p̄ditōe eadē mēsa ⁊ sau
tella cenauit. **E**t d̄q; pedes eozū hūili
tatis volēs exēplū arca⁹ ip̄mē p̄statū
hūilit' abluebat. **E**nt̄eq; pietatis ⁊ car
tatis hoc fuit q̄ eosdē dis̄ los tā dulcibz
colloq̄is. ubiq; exhortatoris p̄fortabat. **S**
sē oīa cotidie ⁊ maxie dñica corpis sac̄
mēta sup̄turḡ mēdriā faciās deuotissie
illiq; mysteri. qd̄ ibi p̄mita eāt īstatutū.
Siquidē postq̄m̄ agnū paschale typicū

cū suis discipulis comedit moēs iudeorū. ex
 tunc verū agnū paschale comedendū dedit.
 Consecrauit ei corpus suū. atq; discipulis tradidit
 manducandū. quibus et potatē tribuit id
 ipsum consecrādi. alijsq; bibēdi. **Q**uē mag
 na munificētia. **Q**uā iaudita largitas. **Q**
 uā cū si excellēs q̄ seipm̄ dedit. qd̄ potit
 negare. **Q**uid ultm̄ faciet. **Q**uā q̄ potuit
 p̄ nob̄ feat. oīa q̄ habuit dedit. **D**edit
 regnū suū. dedit seipm̄. **I**oq; i hac cena
 dicebat. **N**ec q̄censcūq; feceris. i mei
 mēoriā frate. **I**n mēoriā scilicet eorū que
 pp̄ te i carne gessi. q̄ pp̄ te derisq; illu
 sus et confusus sū. **I**n mei iqt̄ mēoriā.
Item. **H**ac nob̄ mēoriā r̄liq̄t quēadmo
 dū si q̄o p̄gre p̄ficias cōs aliqd̄ pignus
 ei que diligit deliquat. ut q̄censcūq;
 videat possit eis b̄nficia et aīctias cō
 mēorari. que si ille p̄fē dilexit sū i gē
 ti desiderio ul' fletu illud vidē nō potest.
Ioq; saluator hoc tradidit sacmētū ut
 sū mēorem. q̄a p̄ nob̄ mortuus ē. **H**oc
 iqt̄ cū accipim̄ a sacerdotibz mēorem
 qd̄ corpus et sāguis xp̄i ē. ut nō sim̄ i
 grati tātis b̄nficijs. **H**oc sacmētū oīm sa
 c̄mētōrū excellētissimū ex totis ē mediana.
 p̄gnatibz diem. debilesq; cōfortat. valē
 tes delectat. lāguorē sanat. sātatēq;
 seruat. **S**it hō māsuētiōr ad correptōes.

pacientior ad labore. ardentior ad amo-
re. sagacior ad cautela. ad obediendum
proprior. ad futuram actionem deuotior.
Ite h^o sacramentum sensum munit. et in quocumque
partis tollit omnino consensum. Si igitur post
susceptionem huiusmodi gloriosissimi sacramenti non tam sepe
non tam acerbos motus sensus inuidie inuidie
luxurie. et ceterorum huiusmodi. gratias age
corpi et sanguini domini. quia vobis sacramenti o-
peratur in te. et gaude quod pessimum vobis acci-
dit ad salutatem. **A**duerte tamen quod effectus sacra-
mentorum solet esse secundum dispositionem et prepa-
rationem accipientium. **N**ecque enim iudas hec promissio
sua dona accepit. quod corpus domini suscepit.
si tamen suscepit. **N**onque summo studio est. ut
quintum potueris ante eius susceptionem te dig-
ne parares. **Q**ui enim corpus et sanguinem
domini indigne sumpsit. iudicium sibi manducatur
et bibit. **Q**uia autem si quod exigit a te huiusmodi
sacramenti digna suscepcio. scilicet corporale
iudicium. puritas conscientie. et actualis deuotio
corde. **C**orporalis autem iudicium aliquando est ex de-
ceteris. aliquando necessario requisita. **P**uritas autem
conscientie profertur a omnibus partibus est necessaria. **I**n-
uide ut ante susceptionem huiusmodi sacramenti con-
traheas hec. atque si fuerit ante aspectum domini
humiliter lacrimas fundas. quibus te laues a
partibus tuis que fecisti. et que omisisti. et que fa-
cere potuisti corde ore et opere. **G**regorius i

lib^o analogorū. **N**ecessē ē ut cū hec dīna
 mystīa agim⁹, nosmetipsos deo ī cordē cō
 tōre mactem⁹, q̄ q̄ passiois dīnīe mystīa
 celebrāim⁹, debem⁹ imitari qd̄ colim⁹.
Ser̄ deū p̄fessio oīm̄ patōrū. de q̄bz te
 viget cōscīa. p̄fectū notabilia cōia. expe
 dit ut cōfitearis ⁊ de ignoātis reddas
 te culpabile sacerdoti. **I**n hys igit̄ duo
 bz cōtūcōe ⁊ p̄fessioe. lauas p̄scīaz ab
 ipūitate. **A**ctuale at̄ deuocōez ī te fa
 aut̄ hōr ⁊ amor. **T**imor̄ icūtū ruerē
 cīa. aōr at̄ desideiū ⁊ affectū. **H**ēas
 igit̄ reuerēcīa ⁊ hōrē. **T**embit̄ ei ē
 hec mēsa. ad quā cū debita ruerēcīa
 ⁊ cōgrua vigilācia nō ē ut accēdas.
Sūp̄de ī hac sacerdotū mēsa nō p̄ns ē
 xp̄s. ⁊ q̄ vltimā cenā cū aplis ornauit.
 q̄c̄ istā q̄ cōsecrat. **N**ō ei hō ē q̄ p̄ sua
 corp⁹ xp̄i facit ⁊ saquēz. s̄ ille q̄ pro
 nob̄ crucifixus ē xp̄s. **S**acerdotis ore
 ūba p̄ferūt. ⁊ dei v̄tute cōsecrāt ⁊ grā.
Quō igit̄ tu ad illā mēsa. ad p̄ncīpā
 xp̄i. ad tactū filij dei ītrepid⁹ audis
 accēde. quē ioh̄es baptista tāq̄ cōtre
 musat. **P**etrus aplorū p̄ncēps. a se p̄
 formidie repulit dices. **E**ri a me d⁹.
 q̄ hō patōr̄ sū. **Q**uē tremūt p̄tātes.
 ⁊ adorāt dīnācōes. **D**eniq̄ cogita q̄ is
 te quē sumis. erit iudex tu⁹. **T**ime

igitur ne si indignè superseis et sine re-
uerencia. pro morte iueias uatū. cū
ad eius tribunal presentatus fueris uidi-
cās. **C**ogita quod licet mille milibus
ānorū te ad hoc sacramētū per puras
orones scissias meditacōes p̄pauēis.
nichil eēt ad p̄dignā superseis. etiā
si habēs mita oīm scōrū. quāto mi-
nū tu quod tepide. quod sine deuocōe. et sine
p̄pauē accēdis. **I**te attēde p̄pauē uili-
tate mō superseis dicto. et reputabis te
indignū et accēs reuerenciā cōgruā.
et hoc maxie ualet per huius sacramē-
ti digna suscepōe. ut quātū potēris
fias uilis et odis tuus. **H**abe etiā de
sidiū ad huius reuerēdi sacramēti
suscepōe. **P**auē eī iste ut dicit au-
gustinus esurie quod hōis itioris.
Diuisi at diuimode affectū ad
huius suscepōe sibi formāt sacramētū. **A**liq-
eī trahūt amore uniois xpi. ut di-
lectū in se sepius āplexent. **A**liq trahūt
desideio sanacōis passionū suarū et
malorū desideiorū. ut eū quod medi-
cū ad se uocēt. per quē ab oī infirmitate
auēt. **A**liquos trahit cōscia delictorū.
eo quod hoc sacramētū institutū ē in unis-
sione peccatū. **A**liquos trahit amor
et cōpassio xpi. ut succurrāt per hanc hos

nā vi^o sil' & defunctis. Et sic de alijs.
 Ut at desideiū tuū accēdat. cogita qd
 xp̄s oīm dolens ad se accēdēcū tulit.
 & ip̄e ī finitabes n̄as portauit. Cū
 luer imūda accēdēs retro. sanata ē.
 peccatū pedes osculās. mūdāta ē. Cha
 nanea dū ī portūe seq̄t. exaudita ē.
 Leprosi accēdētes. ciuati s̄t. Demoniaci.
 palitici. & cūcta natiūe mōstra dū accē
 dūt & credūt. salutē cōsequūt. **U**nā v̄tū
 de illo exibat. & sanabat oēs. publicū
 & p̄cōres accēdētes. v̄ciā merēt. nec
 eoz cōmuniū desperit. **I**git cū feceris qd
 ī te ē. accēde ī fide. & fiducia sperās de
 īfinita dei pietate. **D**ebeo eā p̄cipue
 an hui⁹ sac̄mētū susceptōez deuotiss̄ie xp̄i
 passiōe p̄c̄e. **U**nā spealit' ī mēoriā pas
 siōis legit' hoc sac̄mētū īstitūtū. **S**i at
 quō quo affai te debeas magis excolē
 tiōis s. & ruerēcie. an aōis & deside
 riū. **A**n debeas ut mlti cū īportūa deside
 riū festinācia anhelāc. an ut nōnulli cō
 sac̄ stimulo & tioris magnitudie. magntu
 diez sac̄mētū attēdēs. & p̄p̄ia īfinitate cō
 siderās magis debeas frequēci⁹ p̄ for
 midie affectu r̄tinhi & elongari. **A**d h̄
 s̄a r̄ndēt v̄tūqz affectū p̄medātes
 v̄nū r̄uūsqz cōscie qd ei meli⁹ v̄sū fu
 cit r̄liquetes. **F**estinaut siqde zachēus

ut dñm gaudēs ī domū suā rapet. Cen-
turio p̄p̄e vilitatis cōscius. repulit eū di-
cēs. Dñe nō sū dignus ut int̄es s̄b ter-
tū meū. **ic.** Unū tñ ē qđ gñaliter oībz
tutū videt. ut scilz ex ruerēcia timētes
sp̄e ⁊ desidiū nō reliquam⁹. nec ex sp̄e
⁊ fiducia amittam⁹ tiorē ⁊ ruerēcia.
s̄ s̄z int̄ her utraqz fidētes ⁊ timidi
fluctuem⁹. **Aut** ei scō qre⁹. **Michi** nob
ferunt⁹. q securi⁹. qm̄ sub sp̄e timere.
Simpliat tñ loquēdo dubiū nō ē qm̄ me-
lior sit affect⁹ aōris qm̄ tioris. **Sz** qđ
ē simpliat meli⁹ ī casu ē sepe per⁹ et
plūibz piculosi⁹. **De** quali mō
excitadi se ī passioe dñi ihu. **Frā** sexta.

Quam passionē dñicā ī qua te p̄
ceteris exciatis ardeā⁹ ⁊ deuo-
ci⁹ excebis. ut ea q̄ ī factis euāgelis
legeis ad tuā utilitatē meli⁹ scias ī-
flectē ac digē ad p̄p̄riā utilitatē. **Sic**
debes qđ tra s̄t ī quibz tua p̄sideācio
cā mortē saluatoris nr̄i fructuosissime
speculat. **Sit** at̄ h̄ra opus. modus. ⁊ cau-
sa. **Opus** ut ip̄az passionē sic facta
a sc̄is euāgelis narrat studiosa et
deuota mēte p̄tractes. ⁊ iucies xp̄i mi-
bilē paciāz. ⁊ exatibeis tu ad p̄pas-
sionē. **Cū** at̄ sacā dñice passiois hysto-
riā ī mēte tua inuolus ut ad leam

opus nre i deprecis ptepleis. diliget debes
 ad hoc niti ut qacs audis xpm ul ihm
 hoc fecisse ul sustinuisse. p nome ihus
 i mete tua ipntet no ho solu. n solu do.
 nec sola deitas ul huaitas. **Sz** i mete
 facinabis pceptu psona vni9. q sil e do
 ul ho. v i qua deitas ul huaitas sn esse
 caru p mixtioe i vno supposito coherut.
Itaq xps ul ihs cu dicit de9 ul ho. id e
 psona deitatis ul huaitatis designat.
 ita ut qacs do fecisse dicit. hoiez fecisse
 fuit fide catholica iteam9. **Et** qd ho
 sustinuit. deu credam9 ul cogitom9 sus
 tinuisse. vbi gra. **Cu** legitis xpm fleuis
 se sup lazaru ul iherlm. i mete tua pa
 ptes no nudu hoiez. qm tuc min9 mia
 bile e hoiez fleuisse. **Sic** cu audis xpm
 i cre pepedisse. no hoiez solu i mete co
 gita. s hoiez deu. **Et** apli9 miabeis. ul
 mltopl9 ad deuocoez accedeis. ul moue
 beis ad passionē. **Et** qde oibz fidelibz
 ihs ul xps. deu hoiez ipntat. **Sz** qnto
 id lucidi9 ul clari9 attede potis. tanto
 eris deuocior i xpi vita morte miadis
 ul factis. **Si** hoiez cogitas. in tibi faci
 lior cogita. q huaitatis pcepto e meti
 tue ppiqoz ul faalior. **Si** hoiez cogitas.
 in fiducialiqz ad oibz. securiqz accedes.
Si hoiez cogitas. magis mouebit te ei9

exēplū. mititas s. hūilitas māfuetu
do. q̄a meli⁹ itelligis qd̄ sit hō mi
tis ⁊ hūilis qm̄ de dō. **S**i deū cogitas.
in oīa q̄ fecit ⁊ patit ul' loq̄t ul' res
pōdet. magis videbūt cordi tuo āmi
cāda ruerēda t̄rficia ⁊ metuēda. **U**t cū di.
p̄mpno dicto. surrexit ih̄s. **S**i hōiez ih̄m
p̄magiāris. hec ē tua deuotio. qm̄ dulas
hō p̄⁹ ⁊ mutis surrexit. volens ire et
se offerre ad mortē. **S**i deū hōiez atte
dis. id ē ita ih̄m d̄cipis q̄ p̄sonā deita
tis ⁊ hūanitat̄is statū cū di surrexit
ih̄s. etiā si nil plus audis aliquid mi
rificū mēt̄i tue r̄p̄ntat. sc̄lz q̄ d̄s sur
rexit ⁊ ad mortē iuit. **I**ta de oībz fact̄s
⁊ marie v̄bis ⁊ r̄nsiōibz xp̄i. **H**ūc nos
modū de xp̄o ul' de ih̄u meditādi sac̄
euāgēlia docēt. q̄ fac̄ nullū factū ul'
miaculū iferūt. ī quo xp̄i sit hūani
tatē ⁊ d̄initatē nō māfestēt. **I**ta ī uei
es ī xp̄i baptisimo tēptacōe miaculis. ⁊
marie ī plūibz locis ī passioe. **N**ā ad
iūfaios p̄strauit deitate. sol obscurat⁹
ē. **C**lamās voce magna. emisit sp̄m.
ita ut etiā ex hoc cēturo gētl' deū itel
ligēt. **E**x hūanitate at̄ oīa passus ē.
Ite hūc modū hūit ī suis meditacōi
bz deuotissim⁹ doctor b̄nard⁹. **A**ut ei
s̄ cātica. **S**i qd̄ iqt̄ cū noīo ih̄esu

hoies. in ppono mite & huile corde. be
 nignu sobriu castu muerde. & oi deniqz
 sante & hoestate pspiciu. eudex xpm
 deu oipotete. **S**umo in itaqz exepu de
 hoie. auxiliu de potete. **S**edo in opa
 passiois xpi. ut magis accedais ad co
 passioez debes diliget adute. qciens
 aiqz legis i passioe xpi aliqs pealitates
 sibi iflictas. eode gnie pealitates. seu eode
 gradu pearu xpm i passioe sua ultin
 oem hoies fuisse afflictu. qd ex mltis
 causis potis psideae. **Q**ue te ut passiois
 xpi amantidiez fecias mltu mouebut.
 si bu psideais. **U**ngqz ei ho i eode
 gradu pealitates plz minue patit. q
 to pena plus senseit. sic notu e. **T**anto
 at qsqz pena faali & acis feat. qnto
 fuit natia uiuacior. & sensu ei faali
 pcpit. **S**z xps eat na uiuacissim. io q
 libz pea sibi iflicta eat ei qussia. **C**ogi
 ta go si ia cnsyrio. & ia dauacio manuu
 & pedu. de qua ppha ait. **S**odert man
 meas & pedes. **E**t. **A**lci cuius ho fuisse i
 toleabil. qnto quior & acbior xps i sua
 na delicatissia nobilissia & uiuacissia.
Ite sedz augustinu. **X**ps no paciebat
 n volens. **I**pe ei passioes voluicrie sibi as
 supsit. & tncu paciebat qntu voluit seu
 spote assupsit. **X**ps at paciebat. ut satis

facit p̄ peccā nro. **C**redēdū ē q̄ ip̄e p̄fec-
tissimē satisfecit. & igit̄ amarissimā etiā
penā assumpsit. **P**ec̄cā ei p̄mi hoīs peā
ifita iduguit ad satisfaciendū. **E**t hec
ratio bonauētūre. **I**te eāt pena eo qm̄
uicior q̄ a peculiat̄ suo p̄lo iflicta. cui
mito dice potat. p̄ple me qd̄ tibi facē
debiui & nō feci. tu at̄ qd̄ m̄ pei & retri-
bue poterās qm̄ fecisti. **I**te peā xp̄i eāt
i oī fesu. i oī mētro sicut̄ tūcēs si bñ
op̄q̄ passiois i mēte tractauis. **I**te de
uote ymagināe itiorē xp̄i peālitatē. que
forte extiorē peā nō eāt minor ymo for-
sitān mlto maior. **E**t ue itior peā cau-
sabat̄ i eo ex nro zeli feruore p̄ hūano
gnē. i q̄ tū ad maiore p̄te uidebat pas-
sione suā fore uultē. p̄p̄t̄ p̄p̄t̄ maliciā.
Ite hec itior peā. surrexit ex mariā cō-
passioē sue dilassimē mris. **I**te ex museā.
cōe uideoz. **I**te ex doloe displor. & p̄coz
eorū. & marie uide. **I**te ex nra cecitate. &
ignitūdie. **C**ū at̄ legeis ul̄ i mēte inuol-
ueis. quō xp̄o fuit flagellat̄. uerisq̄. de-
lusa. sp̄p̄t̄ cafixus. ic. noli solū cogi-
tāe de peā extiorū. **S**z ita dñz ih̄m resp̄n-
ce i talibz peis q̄ hoīez deū extioz suma
peālitatē afflictū. & etiā ultra q̄ hūa-
na mēs p̄phede p̄t̄ itioz t̄bulatū & dolo-
sū. **E**t uē si ita resp̄cias xp̄m i quos afflic-

hoc p̄statutu. si nō p̄doles valde mirādū
 ē. cū iuena si p̄fōe p̄phēdeis aiat brutū
 ita iexplabili p̄ca affligi hūilitatis af-
 fectu p̄pateris. q̄ntomagis d̄no dō tuo.
Et hoc de ope. **C**irca modū at̄ paciēdi
 si diligēs fueris. ⁊ deuote r̄maīs. iueies
 p̄pue hūilitatē mititate. ⁊ ḡnālī oīm
 v̄tū p̄fectū exēplar imitādū. **U**t aut̄
 modū paciēdi ī xp̄o ī te meli⁹ sc̄ias. de-
 bes ī oibz q̄ de xp̄i passioē legis ul' cogi-
 tas. s̄p̄ ī mēte tua inoluē quō xp̄s se ha-
 buit ī v̄b̄ ī r̄nsiōibz ī factis ī p̄cis. **C**irco
 se hūit tā it̄is q̄m ext̄is. ⁊ quō illa put-
 loco ⁊ p̄sōis p̄ḡuebat. optio mō forma-
 bat. **E**t hoc potes ī euāgelio iueire. ul'
 cte si ibi nō ē exp̄ssū. ex t̄p̄o formae.
Nā null⁹ xp̄ian⁹ ignoat. q̄n ī oibz op-
 tio mō se hūit. **I**git̄ de mō ita debes co-
 gitare. **C**ū v̄bi ḡnā legis. **S**tetit ih̄s aī
 pilatū p̄s̄idē. **I**c. **C**ogita p̄mo modū sta-
 ciois q̄m hūilis fuit. forte i d̄iāto capite
 dimissis odis. **D**eīn de mō placōis v̄boz.
 q̄m leui ⁊ dula voce dep̄opsit. ita ut de-
 lectet audire aliquē hōmē ita loquētē.
Nā vox ei⁹ nō min⁹ dulcis. q̄m facies
 decōa. **D**eīn cogita quō it̄is se habuit.
 ⁊ planū ē qd̄ stetit cū sūma hūilitate. nō
 h̄ns iudiciā cōn pilatū ⁊ iudeos. s̄ sp̄as
 sioez. **D**ic cogita q̄n iudei clamauerūt.

Crucifige crucifige eū. i. quō xp̄s ea
audiuit. c̄te sūmo doloē ex xp̄passioē ⁊
zelo. ⁊ tñ ext̄i⁹ hūilit̄ se habuit. Et sic
oīa p̄tincta imitās modū xp̄i se habedi
sdm̄ loca ⁊ t̄pa. ⁊ iueies oēm v̄tutē in
xp̄o. ⁊ optimū modū q̄ se h̄re potuit.
Maxie at̄ diliget̄ attēde modū. quo
it̄q̄ se habuit xp̄passioē ul̄ zelo. i. **C**
ca t̄rciū s̄ causa it̄a sp̄ lege. ⁊ cogita
de passioē redemptōis tu. ut scias q̄ tu
es causa. Passio ē ei p̄t̄ tuā idēp̄cōē
illuīacōē iustificacōē ⁊ gl̄ificacōē.
Itaq̄ sp̄ attrahē t̄ ⁊ hoc b̄n̄ficiū q̄ pro
te solo passio sit. ut sup̄ dictū ē. Itē cogi
ta sp̄ q̄cqd̄ legis ul̄ cogitauis. q̄ di
cat t̄ xp̄o. Hoc feci. ut tu seq̄ris vestigia
mea. **E**t hūilies. paciēs sis. tollas cru
cē tuā ⁊ seq̄ris me. q̄ nō ē serū⁹ sup̄
d̄m̄ suū. **P**assio xp̄i breuit̄ col
lā ad modū fasciculorū. **F**ascicul⁹ p̄m̄⁹.
Fascicul⁹ m̄re di. **H**abbato.
lect⁹ me⁹ m̄. it̄ ubea mea d̄m̄ōi
bz. loq̄t̄ aīa deuota designās se xp̄i
am̄itudiēs s̄l̄ collectā uigilē i suo pec
toē t̄n̄ferre. **U**t at̄ etiā tu q̄cūq̄ meō
riā tuā p̄ meditacōē mortis xp̄i isar
maē desideās. i p̄ceptu h̄eās fascicul⁹
q̄ i m̄oria tua d̄m̄ozet̄. passioē xp̄i
h̄c tactū solū. ordie euāgelistaz̄ i se

cuius p̄p̄dioso. ut ex ill' paucis scdm
 ia tria q̄ dca sc̄. opa modū et causā ha
 bens materiā copiose meditādi. et de
 paucis plima colligas. **Cogita** igit q̄
 mō solemni ia cena. de q̄ sup̄ dictū ēce
 lebrata. et yno dicto. xpo deo et hō tri
 des p̄p̄iquae tps suū. surrexit ut iret
 ad monte. **Hoc ē opa qd̄ feat.** **Cogita**
 igit ut sup̄ dictū ē de mō. quo se hūit
 ity et extra. eūdo fugā discipulōz p̄dunt.
 petru affectu se ter negaturū. et alia q̄
 loq̄bat. **Hoc iterū opa.** **Cogita** quo
 modo extiori vba ia deprōpsit. et q̄li i
 tioi p̄tulit affectū. **Et sic facias ubiq̄.**
 n' opa ē sp̄ repete. **Assumpto petro iaco**
bo et ioh̄e. ait. **Tristis ē aīa mea usq̄**
ad mortē. **Relictis ill'. soly orat i mōte.**
 finita tria vice orōne ex imaginacōe mor
tis. et itno dolorē et tōte. facty ē sudor eia
sic saguis. **Inuēs p̄ hoc ineffabile penā**
suā. **Nā de nullo vqm̄ tale aliqd̄ legim⁹.**
Tūc āgela suū dnm̄ d̄fortauit. **Cogita** quo
 xpo ymias suis obuiant et sp̄ote se obtu
 lit. et hos vbo suo i tū p̄strant. **Deū a**
uida osulat. a iudeis caput trahit vīat.
et ad domū āne adduat. **Et oēs discipuli**
fugerūt. **Et huc sit t̄ fascicul⁹ vny meārie**
ymēdādy. **Et huc si placet potes diliget**
aspice xpm̄. q̄a sit iste q̄ ista patit. ut te

subdas ei p̄ vōis assensū. **C**rede igit̄ et
cogita ip̄m eē vocat̄ dei filiū oīm p̄nci-
piū. saluatōre oīm. ⁊ r̄bitōre oīm.

Incipit **secūda**. **Diūa die.**

In domo ane cōfessus veitātē. a ser-
uo nequā p̄cutit. **C**ogita huc op̄
modū ⁊ causā. ul' saltē aliqd̄ eorū sicut
t̄ cōfessit. **D**ein̄ i domo caph̄. ubi sc̄be
⁊ pharisei expectabāt. adducit̄ illud it̄ p̄-
cutit̄ t̄p̄ blasphem̄. falsū testimoniū q̄rit̄.
nō inuit̄. a pōtifice aduiat̄. ⁊ petro ter
negat̄. s̄ x̄ps petrū r̄spiciēs. exiē ⁊ flē
amarissē. xp̄ulit̄. ayane at̄ fr̄o. ad mila-
tū vict̄s ducit̄. **C**ogita modū quō ip̄i du-
cebāt eū. q̄a p̄ssio t̄p̄ latronē ul' malefi-
cū. **C**ogita modū quō ille iuit̄. q̄ hū-
liō ⁊ paciētissio. **J**udas vidēs q̄ pete-
bāt x̄pm̄ ad mortē. tantū i se doluit qd̄ tā
dulcē hoīez tradidit ut se laq̄o suspēdet.
⁊ t̄tulit pecuniā cū qua ept̄y ē ager sic̄
p̄dixit iemas. **C**orā pylato mlt̄ipl̄ ino-
cēt̄ accusat̄. mittit̄ ad herōdē. ⁊ ab eo ut
fatus deludit̄ ⁊ irridet̄. **H**uc diligētissie
p̄sida q̄lis ē q̄ patit̄. ⁊ ei cōfigurē ut
cāpaciōis inocētissio mutissio amātissio
⁊ nobilissio. **E**t huc sit **Incipit** **secūda**.

Post **Incipit** **secūda**. **Incipit** **secūda**.
hec pet̄tibz hoc iudeis dicit̄ pyla-
ty barraban. ⁊ tradidit ip̄m cōfigedū.

victa ipotuitate iudeoz. et tunc cesaris.
 Tunc ih̄s morte et scemate x̄p̄is mltipli illu-
 dit. damide iduit. spinis conat. anidie
 patit. et ut rex i derisu adcat. **Hic** h̄o
 cogita modū. attēde causā quō s. x̄p̄s se
 h̄uit. et quō iudei se habuerūt. Causā. q̄
 re tāta susculit vadēs ut c̄r̄figat. p̄r̄m
 portat patibulū. ppl̄s seq̄t et milies flētes.
 q̄bz ait. Nolite flere s̄ me. ic. In mōtē
 ducat caluāie. et c̄r̄figit. **Et** h̄ic diligēt
 p̄tracta modū c̄r̄fixiois. Aut ei p̄o crucē
 exeret. et x̄p̄s a sc̄dit ad crucē. ā certe
 crucē posuerūt ad t̄r̄ā. et x̄p̄m s̄ eā posue-
 rit. Nā aliq̄ modū nō appet. **Et** quāq̄ fuit
 modū. inuolue qm̄ sit lamētabilis. **Et** h̄ic
 t̄r̄o sp̄āli cōueit p̄sidiāe. q̄ntz sit iste
 q̄ tāta patit. ut ad x̄p̄m possis egredi per
 amiacōis aspectū. q̄ imēsā ē ptate sp̄o
 sitate felicitate et̄nitate. **Ammirāe** igit̄
 maiestate. anichilai sp̄ositate decolorai.
 felicitate tormētari. et̄nitate moi. **Et** h̄ic
 t̄r̄o fasciā. **Fasciā q̄ntz. s̄ia t̄r̄cia.**

Pendēs ih̄s i cruce. sicut. **Cogita** opa
 quō x̄p̄s pendet. **Cogita** modū et
 causā. cogita qd̄ s̄nt. **Ora** p̄ c̄r̄fixoribz.
 blasphemāt i cruce. et iridet a p̄tereūtibz.
 a p̄ncipibz. a latrone. **Titulū** veissimū et
 idelibil. ih̄s rex is̄c̄bit. **Stat** m̄ ih̄m dolo
 sa sub cruce. quā x̄p̄s respexit et ioh̄m dmi

sit. **F**uit tenebre. Designas tandem quanta
sua esset pena. et quod humanitas quodammodo
fuit deserta. eo quod non fuit redudacia
virum supernarum. quibus seuebat ad isaias.
quibus paciebat clamabat hely hely. et.
Acepto aceto. presumatis iam omnibus cum ni-
chil. et restabat agendum clamans alta
voce. emisit spiritum. Innuens quod si vellet
quoniam dum vellet uiuere. et quod nullam animam
sua a se tolleret. sed quod ipse eam sponte poneret.
Et hic debes presumere assililacois amice
tui. quali forma passa sit. Passa est enim sicut
beris agnus liberalissime respectu proximi.
seuerissime respectu sui. obediens respectu patris.
pudens respectu aduersarij. **D**uide igitur ad habendum habitum se-
cundum effigiem imitacois christi. scilicet benigni-
tatis seueritatis humilitatis et presumantia-
tis. **E**t sit tibi fasciculus quanta. **C** **F**asciculus quanta.
Lationum ossa cofrui. **F**eria quanta.
Ligunt. christi os non minuit. ne figura
de hoc euacuet. **L**ata eius aperit. unde per
fluit ecclesie sacramenta. **V**elut templi sanduit.
sepulchra mortuorum aperit. ut in mor-
tuo in die resurrectionis cum christo resurgerent.
Hic presume quanta pro te passa sit. et tunc
implectere per passiois desiderium. ut sicut ipse
passus est iniuriam crucem ludibria supplicia.
sic et tu passione christi imitatio implectere.

ri & nudusticiq; cū eēt saul et ignaēt sē nos: tu
 eas q̄ p̄ducebas & r̄ducebas isrl' et dixit t̄ dñs
 tu pascēs pplm̄ meū. Et q̄ plura de eo dīcā
 de quo huiusmōi dī s̄c̄r̄a p̄cessit: ut de eo dī
 cēt tuā dauid s̄c̄m̄ cor̄ meū: **Et** eū ī s̄c̄r̄itate
 cordis & ī iusticia sicut q̄te ābulauit: ut īpleret
 volūtate dī. **Proter** q̄ & deliquitib; postens ei q̄
 veia data et p̄rogatā ē īseruata h̄edib; **Et**
 igit̄ nō diliget̄ eū q̄ videbat ita carū aīas ut
 q̄ ip̄e s̄c̄r̄e aīas diligebat: eque dilige se a su
 is aīas arbitret̄. **Deniq;** parētes cū filijs suis
 filij p̄ferēbāt p̄tib; **Un** ḡr̄ue r̄dignatij saul
 parte ionathan filij suū voluit hasta: q̄ plu
 ris apud eū vale dauid aīcā iudicab̄ qm̄ vel
 p̄ietem v̄l auctoritē p̄nā. **Et** oū ad īcentiū cū
 tantis r̄oīs p̄ficiat id plūmū si q̄s vīcē amātibus
 r̄ddat nec minq; r̄edamāc̄ se p̄bet q̄ ip̄e amat
 idq; amīcīe fidel̄ pat̄s exēplū. **Et** eū tā popu
 lāe q̄ gr̄a. **Et** tā q̄r̄a natiūe: q̄ ut dilige te dili
 gas. **Quid** tā r̄olūtū atq; īpressū affab; hūano:
 q̄ ut eū amāc̄ r̄ducas ī aīm: a quo te amāi velis
Meito sapiēs dicit: p̄de pecūiam p̄p̄e fr̄on̄ et
 aīcā. **Et** alibi Amīcū salūc̄ nō erubescā & a
 facie illij nō me abscondā. **Siq̄dē** vite et īmō:
 litis medicamētū ī aīco eē ecclīasticq; sermo
 testat̄ & sumū ī caritate p̄sidū n̄cō dubitēt:
 cū ap̄lo dicat: oīa suffert oīa credit oīa speret
 oīa sustinet. caritas nūq; cadit. **Ideo** dauid nō
 cecidit. q̄ carū fuit oīb; & diligi a s̄b̄iectis qm̄
 tūcā maluit. **Tumor** eū t̄p̄alis tutamīs ser

paup et miser. **D**ixit p morte xpi ifer
 n9 manifestata e plena oi egestate vili
 tate et paup tate. qm si hec xps passa e
 ppt pcc delectoz. mltomagis dampnati
 hec paciet ppt iusta opm et b uacione.
Sextu sigulu fuit vtz laudabil. q p c
 ce xpi pbat esse piosa speciosa et fructuo
 sa. **P**iosa. qz xps cu voluit vna opale pde.
 qm contrari v tute. **S**peciosa. qz i stuelus
 elucebat. **F**ructiosa. qa vna pfecta actus
 v tute ifernu spoliavit. celu appuit. p dnu
 istauravit. **S**eptimu sigulu p cruce apu
 e i eo q appuit reaty culpabilis. qm detes
 tabil sit cu ad sui remissione idigeat
 ta magno pccio. ta qradi piaculo. ta diffi
 cali medicamento. **E**t h e fascula sexta.

Succincte et apedio / **De orone.**
 se materias tetigit. i qbz ut plu
 rimu versat deuotiu meditacoēs. Sed si
 vis apli meditacoēs tuas i tlibz dilatae.
 scide ex dnuo liba plima materia de
 hys collige. et ad tres materias trahē stu
 dia dnuu scripturaz. **S**ic de lca scripturaz
 meditacoibz seme nustrat. vn meditacio
 affectu genēt. affecto ad orone vānt qua
 fructu ve v tute ipetret. **H**ec st vales oc
 cupacoēs deuotiu si bn assumat. laio me
 dita et oio. **S**z qz de lca et meditacoē ali
 q dixim. pauca etiā de orone dicam.

Sacdū q. q. orōnes pnt ee duplces. **Et** ue
 dā ē s. plurioēs. sicut septe hoc canonice.
Quedā breuioēs. qō hō fāt. sicut affectu ei
 surgit. ul' nccitas ul' desiderū postulat.
 An orōnes plures. et matutinas et vespas ut
 sup tactū ē debet se hō ppāe p aliquā deuo
 tā meditacōez. de morte. de iudicio. de
 pccis. et psilibz. ut an orōne sapiat aque
 affectū tioris aōis amācōis ul' spci. et ce
 trā q ex talibz affectibz orātio surgit
 oīs vta et vigor orōis scdm hugonē.
Breues at orōnes qō augy ad pbā locu
 latinas noiat. ubiqz et i oī loco. i laboē
 i studio debes mitte ex fundo desidio.
 nē p expugnacōe viciorū. nē p libeā
 cōe penarū. nē p imissioē pccarū. nē
 p regno celestis pzie. De hys breuibz
 orōibz dicit cassianus. et augy ad pbā.
 q sa ptes i egypto orōnes breues qdē.
 s. cretūas valiz fieri cōsuerit. **Licet** ei
 corpis nccia etiā a dō petē debez. ml'
 to tū frequēz petēda sē nob' dō grē
 et celestis glē. **Ardeāz** ergo debez petē
 p veis vtitibz. p expugnacōe viciorū.
 maxie at sp i oībz orōnibz nris debez
 habē an oclōs illā vicia q magis nos
 īfestat. et cōn q nos āpli' īpugnāz. et
 cū gemitu et singultu p illorū exticōe
 dūm depcāi. **Neas** etiā te qbz dā signus

amōitū q̄bz ad orōnē exciteis. ne ex
pigritia tua negligas. ut videlz oēs q̄
ciēs te erie dūgat. sicut sc̄i p̄res facē cō
sueuerūt sc̄dm̄ ih̄eom̄. Itē qm̄ te apphē
dit tēptatō ne succūbas. qm̄ de excessu i
crepās. ⁊ de p̄silitz. Ora etiā nōnūq̄
p̄ defectz. qz p̄m̄ ē ut dū i etna vita sue
rit. p̄ te orae nō negligat. Clamāt ad
nos cotidie. **Miserū mei. zc.** Si qm̄ uō
diffidit tua cōscia ad deū orae. cōscia
suozū excessuū. accipe illud genz orō
nis qd̄ obsecratio dicit. id ē roga aliquē
sc̄m̄. ut p̄ te dep̄cet clamādo. **Sanc̄ta
maia ora p̄ me.** **De r̄formacōe volū**

Dicto de r̄for- tatis. p̄mo a culpa.
macōe itellct̄ ⁊ mēozue. cōsequēt
agēdū ē de r̄formacōe volūtat̄is. **Et** qz
nō solū viēs aīe s̄t̄ destitute i lapsu
p̄m̄i hoīs. s̄ q̄a h̄eu mlti p̄ actuale
p̄ccm̄ spoliati s̄t̄ a gr̄a dī. ⁊ culpa p̄p̄a
deformati. **Idcō** duplici i d̄iget volūta
tis r̄formacōe. **P̄ma.** q̄ eis i fudat gr̄a
⁊ iustificacio. **S̄c̄da.** q̄ p̄mitas volūta
tis. ⁊ ieliācio appetitū refrenet. **P̄ma**
r̄formacio de qua nō nisi modicu dī
cemz. qz nō ē tm̄ ad p̄positū sicut sc̄da.
Hec fit p̄ p̄m̄iaz. q̄ tribz p̄tibz cōstat.
cōt̄rōe p̄fessioe satisfactioe. **Cōt̄rōe**
cor emollit. cōfessioe p̄uificat. satisfac

hoc urigat. In nālibz dicit res cōtei qñ
 res dura iminuit ul' frāgit i ptes mi-
 nutas. Ita similitudine cor hoīs durū
 dicit qm̄ diu ausū a dō morat' i pccō.
 nō cedēs dīne moaiōi thēti volūtate a
 pccō. Tūc cōtei dicit qñ ab illa obstina-
 cia ⁊ dūcia mollit' ⁊ frāgit. Sñ hac
 p̄tōe grā q̄ p pccm̄ mōale amittit. nūq̄
 inapat. Caue q̄ hō cor durū ⁊ īfēsibile.
 a quo grā dīna resilit. Est at' cor durū
 scdm̄ bernardū de p̄sīdētiōe q̄ nec xp̄c
 hoc sandit. n' pietate mollit. nec mouet
 p̄abz. minis nō cedit. flagellis durat.
 Nichil at' tm̄ valet cō cord' dūciā. qñtū
 xp̄ctio. De quo superius satis dictū est.
 Post p̄tōez seq̄t' p̄fessio. simplex hūilis
 ⁊ fidelis. Hūilis. ut cū veā cōpūctōne
 pccā nra p̄fiteam. nō vitādo sicut fabulā.
 sicut q̄dā faciūt. q̄ sp̄m xp̄ctiois nō hnt.
 Nā q̄ sp̄m xp̄ctiois p̄ sui disauōez eo mō.
 q̄ sup̄ dōm̄ ē acq̄sierit. facile i lacrimas p̄rū-
 pit. ymo sepe pccā sua sñ lacrimis dicē nō
 pnt. Sit etiā hūilis. ut hūilit' ⁊ subiecte
 te hēas ad cōfessōre i oibz. te sibi subiectōs
 ad satisfaciēdū. ⁊ t̄p̄ i oibz assistēs iudici-
 loq̄re ⁊ r̄nde. Sit etiā hūilis. ut nō dicas
 q̄dā turpia q̄ licet tm̄ p̄t' aliquā sc̄lāitate
 in velis laudari sicut quidā q̄ acute dispu-
 tando alū sup̄auerit. ⁊c. Sit etiā simplex.

ut nō excuses itencōez s̄ simpliciter q̄q̄ cō
scīaz imordet cōfite. Et ut fidelis cōfi
teais. potes tuos defectus cotidianos scdm
anthoniū i sc̄ptis notāe. Sit etiā fidelis.
ut i spe vere cōfiteais. Itē saluo iure.
debes meliori quē iuenie potis cōfiteri. et
maxie vno spūali cui cōscīaz tuā possis
cōmittere. et cōsilia ab eo icapē. et cui i oībz ac
q̄scias. Satisfactioez ad cōfessōis arbitriū
p̄mpto aīo adimplebis. eo qd̄ sū satisfactioez
p̄mā nō sit itegra. iō neq̄ sufficiēs.

De locū superiore et occupacōez extiorē
volūtas ordiata de suo r̄fugit s̄ ex ipso

De sc̄da at̄ i formacōe q̄ **S**uscipit
i cōclūcio volūtatē et p̄mitas appe
titū p̄ deuota et sc̄a exercicia sub freno
vōis modeat. Sciēdū ē qd̄ debite ordiā
ta volūtas i mltis alit̄ fiat et velle debet
ex suo. alit̄ ex aliorū ip̄io. ul' forsitan bo
nōrū cōsilio. Atq̄ alit̄ i format volūtas r̄
pectu sui. alit̄ i spūi superioris. Siq̄ de de vōe
volūtatē bñ ordiata et i formate existit. ut
s̄ sibi velit vacāe vitāe tūmilit̄ nōnūq̄
tū superioris ip̄io cogit̄ inuita extioribz offisijs
deseruiē. Breuit̄ at̄ fiet ad p̄ns occurr̄t. sp̄a
lit̄ sūt duo i q̄bz ordiata volūtas s̄ ex suo
vult aliud. et aliud ex aliorū ip̄io. ul' forsi
tan cōsilio. Sūt at̄ hec duo extior occupacō
i tūmilitū. et gubnacō aliorū siue locū su

pui. **Hec** ei duo volūtas ordiata ex suo
 se debet i fugē. ac etiā cū cogit debet ea
 nō ex desiderij libidiē suscipere. s; potius p̄p̄t
 onis caritatis toleare. **Nā** hūilis obia i oī
 bz iunctis. fidelit̄ ⁊ hūilit̄ ē iplenda. **Et**
 se obia exicis p̄p̄s ē anponēda. **Sup**
 hys s̄t inuā dicta scōrū. **De** extioi ei occu
 pacōe dicit bernardus. **Absit** absit ut q̄ dō
 vacat. ad tumultuosā aspiciet finitū officia
 lū intā. **Marta** se i sufficēs sibi. ⁊ mi
 nis ydonea videat alyq; magis id opis
 qd̄ amūstrat optet ipoi. **Itē** de hys duobz
 loq̄t aug⁹ xix de citate dei. Itaq; aut a sa
 dio cognoscēde veritatis nōo phibet. qd̄
 ad laudabile ptinet ocaū. **Locy** uō supi
 or sū q̄ regi p̄lā nō pt. ⁊ si teneat atq;
 amūstret ut deceat. i deat tū appetitur.
Amobre ocaū sōm q̄rit caritas. negocū ius
 tū suscipit caritas caritatis. **Quā** sarana
 si null⁹ ipoiit p̄p̄iēde atq; itūēde vacā
 dū ē vitati. **Si** at ipoiit suscipiēda p̄t car
 itatis caritate. **Hec** aug⁹. **Idē** asseit gre⁹
 sepisse i libo moalū. **Idē** dicit thōs de
 agno i 2^a 2^e q̄ c lxxv. **Hec** igit̄ sua vo
 lūtatē sibi debet assume hōrē. n̄ q̄ vocat a
 dō ut aaron. nōo ad extioēs tumult⁹ n̄ coacta
 aspūat. **Sz** s̄t nōnulli q̄ i spūalibz tedio
 vici extiora mīstrāe tota volūtatē cupiūt.
 ⁊ a supioibz suis iportūtatibz licētiā acq;

vnt. **A**ly uo supbia supati nec cōtēti i hūi
li statu. silit cogit supioēs suos molestus
ut cōsciat q ad alacōā cōscēdat ⁊ qūius
in tuat. q tū i eo se credūt imunes a pō.
eo q habeāt licēciā supiois. s decipiūt mī
sei seipos. nā dō nō iridet. **P**ā ut ait ille
deuoty ancelm⁹ i libro de similitudinibz. licē
cia op⁹ quidē seu factū excusat. nō at vo
lūtate. **N**ō igit excusat tuā volūtate. qua
tātū ad alta anhelas. ad supioā aspiras
ascēde qd hēs supiois licēciā. ymo etiā si
sū molestia ul' īportūitate tua te pmouēt.
tu at let⁹ ⁊ volūtati⁹ libet' assūis locū
supiois. nō excusais. **P**ā obia scōz angus
tinū quātū i pspis habet de suo. itē hōies
nō excusat. s ipā libido volūtatis. obiam
ānichulat. **S**au bndictionē pdidit cū fo
ras tēp ad tumult⁹ eēt egress⁹. qūius licē
cia sui pīs. **I**taq; qntū ad her duo. tūc vo
lūtatis ē ordiata cū hoc de pō qntū i se est
totis vit⁹ īfugit s si cogit nōitas. obia
tract⁹ suscipit. **I**ta go i oibz esto p̄mpta vo
lūtate s̄iect⁹. ut tū qntū i te ē nō seperis
a rachel āplexibz. nē p̄uolose īuoluaīs
mūdi tumultibz. ubi flāt vāry ven' tēptatio
nū. **D**e alijs at reformatōibz volūtatis
sals ad deū. ad eglē. ⁊c. satis p̄tēb' ex p̄
dicēd'. **C** Quid alit' pugnadū ē cōn vicia
carnalia. ⁊ alit' cōn spūalia.

Secunda voluntatis i[n]formacio de qua
 dicitur p[er] exp[er]ienciam vicioru[m] acquiritur.
 Nam ex tunc nocuus desiderius q[ui]bz trahit
 voluntas est ordiata et i[n]formata. **S**ed de exte-
 riore vicioru[m] et expurgacione concupiscenciaru[m] i[n] se-
 quentibus est dicendum. Et primo i[n] generali. postea
 i[n] singulari de singulis viciis capitalibus. **P**rimo
 igitur sciendum q[uo]d aliter expugnanda sunt vicia car-
 nalia. aliter spiritualia. Carnalia enim melius vincuntur
 p[er] fugam et evocacionem om[n]i[um] occasio[n]u[m]. qua possit
 memoria[m] contra obiecta horu[m] vicioru[m] generaliter.
 Spiritualia autem facilius vincuntur si homo inter alios
 plures confitatur talia fiat continua exercitio.
 quibus ipsa spiritualia vicia irritata hominis i[n]ge-
 tet. ut ita tandem homo impatiens sue i[n]quietudinis
 vult i[n]sistere viciat. **I**n carnalibus igitur app[ro]-
 p[ri]e h[ab]et fugam. i[n] spiritualibus que et desideria. ut
 h[uius] est fiat contra exercitio. ut passio tua
 irretet et irrita tandem velut fatigacione sua
 i[n] se sopita i[n]siliat et quiescat. **D**e mo-
 do viciis autem carni operandi manibus.
 bz si vis venire ad victoriam. devota ante om[n]ia
 oratione q[uo]d est sentina om[n]i[um] vicioru[m]. p[ro]cipue
 autem carnalium. **I**n desiderio est enim om[n]is otiosus.
 Et contra gula[m] aliaq[ue] filia. s[ed] gulosi memoria
 v[er]sat et agitat demones. et desiderius i[n]fini-
 tis. **S**ed videndum est hic cur operemur manibus. et
 que non i[n]guit spiritualibus adheam[us]. **S**ed q[uo]d
 licet opera manuum p[er] cetis debeamus operari.

Tercio quō se hō i ope manūū exēbit i
spū ad pietatē. Ad p̄mū mltipliāe potis
i dictis sc̄rū rōnē iuēire. Cū eī tu sis
fragil. nō dū tota spūal effecty. idēo o
portet te i dū corpālibz occupai. ne tedio
victy. victy r̄liquas p̄positū spūale. sicut
angelus dñi visibilis ondit b̄tō āthonio.
In ē q̄ cassian⁹ dicit. **N** uigil nō ē cō
tēty aliq̄ māibz opai. nō p̄t diuā i cel
la r̄manē. **I**tē cū tu sis pleny malis cōu
piscēus. oportet te p̄mo cor tuū expur
gare duris laboibz. anq̄ i spūalibz uigil
q̄scas. **I**n dicūt doctores. q̄ q̄muis hui⁹
mōi occupacio i q̄ntū occupacio r̄trahat
hōiez a vacatōe spūali. In q̄ntū tū ipedi
mēta vacatōis r̄mouet salz cōcupias. mltū
iuuat ⁊ p̄mouet ad vacādū. **I**tē t̄as. cor
tuū vagū ē. ⁊ fluctuat i cogitatōes varias
sicut nauis i mari. **O**portet igit̄ q̄ liget an
chora ope videlz manuali. ut dicit cassian⁹.
Itē q̄nto m̄iores occasiōes tēptadi habet d̄m
bol⁹ i nobis occupatis q̄ ociosis. **I**eronim⁹.
Op̄ te d̄m l⁹ iueiat occupatū. **I**tē. Occupa
ty eī ab vno demōe ipugnat. ociosa uēo
inuis demōibz deuastat. **I**tē q̄nto opus
manūū amonet nos de p̄cō ⁊ lapsu n̄o.
Nā i statu inocēcie nō laborasse? cū fati
gacōe. **D**ico eī cū fatigacōe. licet enī ade
iussū fueat ut oparet̄ paradysū. nō hoc fe

asset cū dolōe ⁊ fatigacōe. s̄ cū q̄ete ⁊ dul /
 a cōtēplacōe dei uisibilibz sc̄dm augm̄ s̄ /
 genisi. **P**⁹ lapsū uō dictū ē hōi. **I**n su /
 dōe vultz tui. zc. **I**tē de labōe manuū hēs. /
 ut sis liber ⁊ nō idigeas applaudē alijs. /
Potes etiā nōruq̄ tuos laboibz paupibz /
 sbuēire ⁊ āpl⁹ laborare. sic legit de sc̄is /
 p̄tibz ī egypto. **I**tē ex labōe manuū du /
 riori sepe exprimit̄ dulcē xp̄uctio sc̄dm /
 b̄nardu. **I**tē labor dur⁹ āmonet nos. ut /
 tēdam⁹ illuc ubi labor null⁹. q̄es sūma. /
 q̄ sex diebz opabim̄. septia at̄ die post /
 quā ali⁹ dies nō eit̄ dicet sp̄s ut q̄es /
 am⁹ a laboibz. **E**t mltē s̄ alie rōnes. /
 p̄t̄ hoc s̄a p̄res ī egypto sūmo studio et /
 idicabili desideio ad opa manuū se de /
 derūt. credētes se tāto ī itiori p̄uitate p̄fi /
 cē. quāto eēt ī ope manuali fideliores. /
F⁹q̄ ip̄i p̄t̄ op⁹ manuū a sc̄is. **b**nardo /
c̄ostomo augustio ⁊ iherōio tāta excellē /
 tia amēdat. in pene oīa ul' lōge plūa /
 mōstria ad opandū maibz s̄ istatuta. /
De sc̄do dicit b̄nardu⁹ q̄ p̄ sp̄ualibz exa /
 cōis nō oīa corpalia equē cōuēiūt. s̄ illa /
 q̄ cū sp̄ualibz maiorē h̄nt cōuēiēciā et /
 similitudinē. de q̄bz it̄ cetēa ē sac̄ra sc̄ptu /
 rā sc̄bē. sicut ibi dicit b̄nardu⁹. vñ plures /
 sc̄m̄ p̄m̄ sc̄ptōes erāt. **D**eō discipuli et /
 fr̄es ī mōstrio s̄a martini sc̄ptōes erant.

Secū illiōni? it' cetā manualia iustigū q̄mo
net de ope sc̄ptie. **A**mbrosi⁹ p̄pos libō q̄s
dictabat. p̄pā māū sc̄bebat. **I**ōni⁹ sp̄ ā sax
bebat aliq̄. ā docebat. **D**e trāo vīdeq̄ quō
te hēbis īfā op⁹. p̄mo añ oīa sicut te ex
ces extī⁹ ī ope. ita ītī⁹ ī virū aīe refōr
tōe meditādo. īterdū orādo te exēbis.

Neq̄ eī p̄t hoc q̄ extī⁹ occupais. iō nōcē
ē ut cor tuū vacet ītī⁹. **S**z sic dicit aug⁹
ī libro de ope mōchorū. **P**otes īfā opus
meditāi. ⁊ cātica dīna cātāe sc̄dm eū.

Secūo debes fidelit' ⁊ cū desideio opai. dis
arte tū ⁊ modeā te. sc̄ies q̄ nō solū corrup
tibile argētū rapies. s̄ etiā īmatressibile
cōnā ī celis. **M**aledict⁹ igit' q̄ fr̄it opus
dñi negligēt'. **T**ercio debes opari ī silēno.

Silēciū eī sc̄dm p̄phā ē fortitudo n̄a.

Sp̄ ubi nō exigit nōtās. ul' valitās extē
di se ad pietatē. valde ē expēdiēs. **P**aul⁹

Obsēram⁹ ī dño ih̄u. ut cū silēno suū
panē māducat. **D**e ordie aggredie

dī ī extirpācōe ⁊ expurgācōe viciorū.

Acredētes at' viānus ad extirpācōes
viciorū ⁊ cōcupiariū. q̄ ip̄a volūtas
ēformat. **P**mo dicēdū q̄ ordie aggredi de
bet. q̄ ī hoc bello cupit legitie decertare.
Dup hoc igit' audi hugonē de sc̄o victōe.
q̄ de hoc ī libro de aōre hūc tibi ordine
demonstret. **P**urgācōis igit' tue sollicit⁹ p̄

nat e. ut passioes qbz ipugnans attedas.
 Deu q sint. qbz maxie fatigais ispicias.
 Postremo q istrumeta qbz passioibz ma
 gis obues factat p qms. Quibz ispectis
 congru istrumetu cuilibz passioi obicies.
 Et q magis ipugnat. fuerai istaa ut ipa
 obuat isistas. **N**ec sic tu extictioi vni
 passiois tota vehemētia isstedu e. ut ad
 cetm cōpmeda istrumetu corpale deficiat.
Hec hugo. **E**st igit rectz ordo aggrediēdi
 ut discas p^o quibz vias ipugnans. et qbz
 ifestais aplis. **E**t hoc debes discē ex hys
 q sup⁹ dixi de cuius congruē p exer
 cicia acqreda. **S**ecdo debes discē q imedia
 sint cōn uiaa qbz ipugnans efficaciosa. et
 h^o potis discē ex hys q sequūt ifer. **T**ertio
 debes aliq eligē magis te ifestāa. et h^o ma
 ioi sollicitudie debellae. **¶** **C**on pug
 nādū e cōtra vnu viā.

Sūt at mlti q volētes uiaa extigie i
 cōfuso. cōn oēs bellū arripūt pugna
 tes cōn oia. s nulla deuicūt. s q i icū
 cū. et vaciū aerē vberat. **S**ūt alij q ho
 die vnu viā isequūt. et ans cōn aliud
 pugnat. q qm debite nō psequūt. nullū
 sequūt ad itinecōez. **T**u at nō sic. s ordiā
 ta acie pcedas ad bellū. **D**ebes et vnu vi
 cū arripe qd e tibi magis molestū. atq il
 lud psequi donec deficiat. **C**ōn illud oem

interiores metis et conatu digere quae sunt
iterum tunc per illud extitioe. sepe orae. sepe
ignota emittit suspiria. fide lacrimas. **Nec**
tamen ita totum contra istud unum dabis ut ab aliis
obruaris. sed habes horrore generale contra omnia
vicia. et ab omni latere unum oculum sicut ut quod aliud
vicium insurgat. illi vilit resistas. **Sed** primum
palatium iterum et conatu est contra illud unum a
duo. **Diligenter** etiam considera. quod quibus quod damus
speciale in se habet idcirco viciosa. a qua
si homo diligenter prospexit singula vicia et exces
sa. vel saltim plura trahunt ortum et originem.
Contra hanc generale idcirco. debes maxime
genitalia tua exacra ordinare. et se habere pre
ocul. **Unus** est scrupulosus. alii plerumque. tunc
impleretur. **Iste** audax. ille timidus. **Hic** letus. ille
tristis. **Ille** natus nimium querens. quare uero glorie et
laudis cupidus. **Et** ex quolibet tali idcirco ex
cessiva alia dependet vicia et originat. **Hanc**
idcirco videtur notasse quodam in vitaspirum ad id.
Nō debet homo contra omnia vicia pugnare. sed quibus
homo habet unum vel duo vicia. unde certa oriuntur.
Et contra illud vel illa debet pugnare. **Sed** multi qui
sunt qui dum debeat contra illud unum vicium. contra
quod bellum arripuerit pugnare quando cessabunt. quando
contra aliud citissime ibunt. **ut** videtur. **Si** quis qui
usque contra illud unum pugnat principaliter. contra
interiores et conatu contra illud digere modo praedictum.
et tunc debes tam dum pugnare donec ipsum tu

cū adeo deficiat et debilitatū sit. ut statū
 cū surrexit. ipm rōne possis spmē et ve
 frenāe. Et tū dū q̄ dū ipm vicū ē tibi
 cōtra passioibz magis īfestū. On hugo libro
de aore. Nec īportunus laborādū est ut
 nō q̄libz passio seniat. s̄ cū surrexit sedz
 rōnis iudiciū cōpescat. Aut cte q̄ris quo
 usq̄ cōn illud vicū pugnab. s̄p ad m̄
 cōn ipm gnale h̄ns horrore. īsistēdo cū
 tōre et anxietate. Et tūc tū dū pugnab
 cōn ipm. donec aīa exeat de corpe. et libe
 ris ab hoc corpe corruptibili. et affectioibz
 viciosis scdm bernardū. Credite m̄ iqt̄ idē
bernardus s̄ cūtica et putā repullulat et ef
fugata redeūt et rācedūt. extincta et so
pita denuo excitāt. Patū ē q̄ semel pu
isse. sepe putādū ē. p̄mo si fieri p̄t s̄p.
Et q̄ s̄p putai apoz. oporteat si non
diffiles meīs q̄nālibz ī h̄ corpe manēs
p̄fēis. Erās si putas vicia emortua et
nō magis cōpssa velis nolis ītra fines
tuos habitat iebuseus. s̄būgnāi p̄t nō
extiari. et. Onū igit̄ ī tāto disc̄nie ut ait
cōsilū ē obsuāe diligēt. et mox ut īnas
ccū capita apparebūt p̄opta senēitate
sucide. De duobz vers bellātibz.
Era nō milites xpī spūale bellū
 īgressur. īdute vos armaturā
 dei. accipite gladiū et scutū. gladiū vili

tatis et struuitatis. scilicet pacie. ut sitis
viles ad aggrediendum contra vicia. ut sitis
pacientes in sustinendo eorum impetum et dolorem.
Et ei vilis est in aggrediendo. et funda vo-
luntate et fiducia incipit bellare contra vicia sci-
ens tamen se quia passurum. signum est victorie.
Hoc ei per signo victorie habuerunt hostes in
de machabei. si torerentur eis eos medium pro-
piteriet victor existet. nec ei resistere possit.
Sic ei milites christi futurorum se victores presig-
nant si ad obstacula irrepidi temptaciones. et
sustentationes persecutiones et aduersa sine pati stent.
Hec constat presentem dicere cum propheta. In deo
meo transgrediar murum. Id est quodcumque diffi-
le resistens in dei adiutorio superabo. Sic christus
licet sibi gravissimam mortem sciret imminere. et
tamen non eius horret ut sanguinem sudaet. spiritu
tamen premissis inimicis obuiant dicens.
Quare quiritis. Sic christus exiit in desertum ad
hoc ut temptaretur. ut videlicet doceret legatos
bellatores quod spiritus ipsi debeant aliquid arripe pro
emendatione. quamvis difficile videatur. quoniam
postea in temptetur. ut ita maledictos dei
prospirationis in hac vita sunt pati sustinere le-
uathan secundum sententiam beati iob. Debes etiam esse
paciens in sustinendo non desperans. etiam si sep-
tuagies sepius in die cadas. sed spiritus surgens.
sed phari. nulla cedere difficultate. nulla terre
viciorum fortitudine. Si sepe incipis et non pro-

fias. noli p[ro] hoc desiste[re] & a p[ro]lio fugere. **He**
 cordae q[uo]d dicit c[on]stom[us]. **Et** hec sit lex
 ag[ri]s & c[on]t[ra]m[us]. & q[uo]d n[on] ille sit vict[us] qui
 sepe vulneat. s[ed] q[ui] ad vltimū cessit. **Audi**
 q[uo]d magn[us] p[ro]liator dauid de lege c[on]t[ra]m[us]
 suo sebit multū p[ro]cipi. q[uo]d v[er]ū v[er]ū. cū i h[er]el
 lo m[ul]ta fuisse[m] mortui. **Nō** i[st]e fr[an]gat te
 res ista. vari[us] e[st] e[st] en[im] p[ro]li[us]. & n[on] i[st]u[m] n[on]
 illū cōsūt gladi[us]. **Et** v[er]o vaia s[un]t desideia.
 vaia[m] motu eorū. & vaia ho[m]i[n]is dispositio.
 & s[ec]u[n]d[u]m hoc b[on]u[m] ul' male succedit ei. **Cogi**
 ta si n[on] p[ro]ficias viciū extinguedo. p[ro]ficias t[ame]n
 cumlādo meitū laborib[us] tuis. **Et** si vicia
 n[on] extinguis n[on] minuis. c[on]te t[ame]n h[um]iliais i
 cognicōe tu. eo q[uo]d sentis fortitudinē vicia[rum]
 q[uo]d alias n[on] facis. **Cogita** q[uo]d s[un]t p[ro]p[ri]etate.
 viciāe i[st]eputat. **De** si ita vilis fueris i aggre
 diēdo & stānu[us] i sustanēdo. n[on] poteris
 n[on] p[ro]fici. **Si** ei n[on] p[ro]ficias viciū extinguedo.
 forsitan apl[us] n[on] p[ro]ficiēdo p[ro]ficias. id e[st] p[ro]p[ri]etate
 mltos tuos labo[re]s i[n] apl[us] p[ro]mēris.

De septē vicijs capitalib[us] i g[ra]m[ma]t[ica]li.

Itaq[ue] armato tibi p[ro]liandū e[st] cōn[tra] sep
 tē duces vicia[rum]. q[ui] sub regia s[er]bia
 militat. & deuastat mltorū corda. **I**pa e[st]
 supbia i[n] viciū o[mn]iū p[ro]p[ri]etate v[er]gina e[st]. h[uius] sub se
 septē duces. & hec s[un]t octo vicia capitalia.
Quae idēo dicūt capitalia. q[uo]d h[ab]ent sub se
 mltā alia vicia. q[ui] ex eis diuāt. **Et** duces.

q̄ h̄nt ⁊ ip̄a sub se. q̄ eis militāt mltitu-
dine viciozū. Itaq; capitalia dicūt illa vi-
cia q̄ de sua rōe h̄nt. ut alia vicia ex eis
sequāt. Et illa q̄ scdm rōne sui h̄nt. ut du-
ce sequūt. Dicūt aliozū viciozū filie. ul' so-
boles. **Ubi gra.** De iam glā statū veit cō-
tēcio scdm sui rōne. q̄ vane glōsa nō vlt
vici. Et sic de alijs. **Sūt at capitalia vicia**
octo scdm assignōez gregozū s. sibia. vana
glā. iuidia. ira. isticia. auaricia. gula. luxu-
ria. Ex q̄bz alia inua vicia gnant. Deuic-
tio at hys octo. cetā cōq̄sūt. sicut si obtinat
fons. cessabūt rivuli. **Etia etia hec vicia s̄**
vna eq̄ia militāt iuce cōfederāt. iuce auar-
lia p̄sūt. ⁊ mutuo sibi assistūt. ita ut ubi cū
q̄ vna mēte deuicta inueit. cōduces suos ad
se vocet. **Ut ubi gula viceit sola s̄ luxuria**
nō diu p̄manebit. **Et hoc ab aliq̄bz dī cōm-**
tenacio viciozū. **De ctamie cōm gula.**

Ridet at iapiedū ctamē p̄ cōm gula. q̄
qm̄ diu gula dñat i nob. alioz vicioz
ctamie magis occulta vidē nō possum⁹. Itē
ut gre⁹ dicit. Nulla q̄q; ardua ⁊ magna
iapūt. s̄ q̄ gula nō viceit. oīa q̄ fortit ege-
rūt. turpit p̄dūt. Et ei neq; aliq̄e i p̄a-
tia. id ē i natura carnali debellāe. q̄nō vi-
cet i ira lōgiqua. Est at gula imodeaty
appetū ab. ⁊ oppugnat arcē cōcupiscibili-
tatis. Si uō eā deuicēt. q̄d ex hoc potis

coniecturæ si i concupisibilitate accedat vehe-
 mens. id e tardiaty ignis desidiy ad abũ.
 videlz ul' acceleras ad sededũ añ ip̃s. ul'
 purgēs ad ñs comededũ. ul' ño desidio.
 ul' ai ña effusioe ⁊ thesioe cord' sc' abũ.
Hic e tituly cūphal' ⁊ ña gule. **Statimq;**
 itroduc' filiã suã ad se. ⁊ filias suas q̃
 tot se scdm ioh̃ez climachũ. ut vir possit
 nuari. **Quo** tñ poit istas. scurrilitatē ṽ
 borũ. m̃thloquũ. detractionē. vitupeiu. iep-
 tā lenitiã. lasciuã metid. ⁊ carnis imūdi-
 caã. **Quo** hee filie ex ea sequat' patet. sate
 ioh̃ez climachus plures duces assignat.
 q̃ militat' sub gula s. sopnũ. cord' diuiciã.
 ociositatē. risũ. parnacē. condictionē. ⁊ ipe-
 sibilitatē. **De imedijs gule.**

Quia imedia gule. ut radicalit' itelli-
 gas ei⁹ imedia debes diligēt' aditē.
 q̃ ignitũ i hoie vices aiales itendūt. id e
 cogitacio meditacio speculacio. ⁊c. **In** tantũ
 vices nales imittūt. id e concupisibilitas. **Et**
 ignitũ ip̃a aia se occupat c̃ra vices suas itei-
 ores. quas hic appellam⁹ cōne intellectũ.
 id e aiales. it̃m m̃ing concupisat ṽbz suis
 nality ul' appetitibz carnality. **Et** ita oia illa
 q̃ faciūt aiaz it̃ vtilit' occupat. i ṽbz aialibz
 ⁊ q̃ ei⁹ desidiũ it̃iuũ augēt. imedia se cōn-
 gula. p̃mo cōn oia vicia carnalia. **Hic** est
 q̃ dicit iheo⁹ ad iusticiã. **Uma** sc̃az sc̃ptia

tatis et eius quindibus.

Sobrietatis autem concupiscibilitatis con-
gula debet custodie. Est ei virtus
quod corpus alimenta cum moderate admit-
tit. Et debet sobrietas proprie esse vigil con-
dus. Videlicet ne primo excedat in cibi quanti-
tate. Secundo ne excedat in cibi qualitate. Sed de
qualitate difficile dicitur. Hic tamen in omnibus
potest esse continentie finis. ne quis ultra mensuram
capacitatis sue satietatis oneretur in flumine.
Et sciat quod melior est rationabilis cum modera-
tione cotidiana in seculo. quam per intervalla longum
arduumque ieiunium ubi postea excedit in cibi
quantitate. In equale moderateque se tenen-
dum est ieiunium. Et hic propria experientia melior
est magistra. ut discat homo quantum indigeat. De
qualitate sunt quedam que sepe appetunt delicatiora. et
est proprie hoc luxurie nutrimentum. Et alii que
et si non delicata appetunt. tamen alia quam alii. et
est singularitatis vitium. Et hos vocat augustinus
in libro de doctrina christiana superstitiosos. si
hoc faciunt contra communem morem. Alii districte
iudicant ad quod valeat ille cibis. et quanto no-
tant ille. et huiusmodi vitia accedunt et nu-
trunt. dum sanitati carnis tantopere attendunt.
media non modum morum neglectos ciborum
obsuatos. Non quod invehit Bernardus sic cum
ita vehementer. Omnis sobrietatis quedam est.
ut patietur sustineas et ferias cum non habet

abz ad libitū. **S**ecūda ē. etiā velle hys que
possūt haberi amōe sobrietatis paupertatis
et boni exēpli carē. **T**ercia ē. posse absti
nē sū difficultate ab habitis delectabi
libz. **De pugna et nā luxurie. Feia sda.**

Asi gulā nō vicis s; ipā te vicat. sta
tū aduocat sorē suā. ymo p̄moge
tā suā scilz luxuriā. **C**uius aduētū iudicia
st. p̄ q̄ naturā ei⁹ potis agnosce. **S**tati
ei i vi concupiscibili accēdit aōre et iudā
cionē et affm̄ ad feias. ā susatāt motū i
carne. et fāt titillacōes. **I**n hys ei duobz
ē passio luxurie. qā aliqñ magis vigeť i
carne. et hoc potes vidē p̄ motū carnis et
titillacōes. **A**liqñ magis i aīa p̄ affm̄ōes
et iudācōes ad actū illicitū. ul' ad p̄sonā
affm̄ū illicito. **E**t hūc motū affectū potis
p̄sidaē p̄ ymagines mulierū i te depictas.
Si at̄ hec bestia admittit. statū iroduat
filias suas. q̄ st̄ creatas. i. c. **N**ā sicut homo
i gula ebes effiat. id ē nō hñs clarā no
ticiā s; obtusā. ita i luxuria fit hō totū cecū
et excecatus. **S**ecūda iōsidiatio motus et iñu.
iōstācia cogitacionū et desiderior. amor sui.
et p̄cipitacō ad p̄cām. odiū dei. affm̄ p̄nās
scli. despiciō futū scli. **De iñedijs luxurie.**

Contra istud viciū ē p̄ cetis etamē
lōgū et durū. ymo uō vitz nris cōn
hoc spēalit nō possuť p̄ficē. **V**n radicale

imediū scdm̄ augustinū ī plūibz locis lib'
 cōfessionū. ⁊ de cōtinēcia ⁊ alios scōs ē ut
 hō cor suū hūillet ⁊ cognoscat suā fragi-
 litatē ⁊ hūilit̄ recitat ad mīas dei postulas
 tes ab eo cōtinēciā cū sapiēte. Tā diu enī
 hoc vicio īpugnais. donec te bellū gerē
 sup̄ vires agnoscas. **S**t ⁊ plūia alia vtilia
 imedia. Et attēde hic qd̄ dictū fuit de gula
 q̄ luxuria ē aīe vacātis passio. ergo oīa illa
 q̄ illa vacatōez īmouēt s̄ etiā imedia cōn̄
 luxuriā. **S**t qdā imedia q̄ magis luxuriā
 īmouēt ab aīa. ut cōtūo sp̄s. frequēs orō.
 cōtinua meditatio mortis ⁊ īfernū. ⁊ siliū.
Nozū pmissorū imediorū iō patz ex hys q̄
 dicta s̄ de gula. **I**tē ī p̄ssio ītiorū cogitacionū
 malariū ⁊ afficionū. q̄ maxie fit p̄ alia deuo-
 ta ⁊ spūalia exercicia ⁊ desideia. **I**tē s̄ qdā
 imedia q̄ magis extinguit luxuriā a car-
 ne. ut ieiuniū. maxie at̄ ē tenēdū cōn̄ hoc
 viciū equale modeatūq̄ ieiuniū. **I**tē opus
 manū īstabiles puagacōes cordis coher-
 cēs. **S**t qdā q̄ diuēte iuuat cōn̄ vīz id ē lux-
 uria tā ī carne q̄ ī aīa. sicut ē custodia dili-
 gēs sēsū. **H**y ei s̄ fenestre. p̄ q̄s hac incū-
 ūnt. **I**tē fuga societatis mulierū. nec fāliai-
 tate hāe cū eis. nec sola cū sola maxie ī se-
 creto loq̄. nec domū earū scdm̄ **V**onimū
 frequētiē. **E**xamina igit̄ teqm̄ an hec pas-
 sio magis se hēat ī te ex pte carnis. an ex

pte aie. et scdm hoc vilit' ampe imedia. Co-
tra hoc vicium pugnat vita angelica castitas.
ad qua' ascendes tribz gradibz. **P**rimo. ut vi-
lit' cu' labore abstineas ab actu carnis cu'
apposito sic manedi. et neqtes se cōsensu
motibz illicitis. **S**cds. ut ita p' imedia
fidā et alia silla cō tua spū s'buget
ut inu' teptis. et facili' teptatio cedet
ipando magis qm' eluctādo. **T**ercio q'da
castitatis ē. ita doctas hie carnis cōcupis-
cēas. q' vix varissie et tenuissie scias.
et talē te iduisse affectū. ut cū nausea et
horrore in audias ul' loquais

Dost luxuriā seqt' phylarguria ul' a-
uaicia. q' passio vexat teptēs in
suaio dei. **H**āc cō ipugnat legitime pug-
nātes. pferā si degūt s' alia' aia. **R**e-
mediū tibi sit ut scas aliquā artē la-
boe manūū. victū et vestitū cōquēs. illis
suis cōtēty. **I**te de dō cōfide. q' nō deliqt
spantes i se. **S**ūma imediorū si vis ad
plenū viā. iliq' oia q' hēs. et alia' cure
te cōmitte. cū alijs viues i cōi. **H**uc at
vicio i pncipis obsta. ut nō admittas de-
sidiū augqz rei. **D**ict' ei hoc vicium i pnci-
pio facile viciat. ita si semel admittat.
potit cūctis difficult' excludi. **P**rimo qm'
d' quo pficis cō vicium i cōtēpti mūdi
ē nichil habē iusta. et diuicias nō abuti

ad panem et elemosinam facere. Sed est nichil
hinc sibi fluuii. si necessarius esse ceterum. Et in
ta necessitate sua amplificat. si non est tutum
ut homo in hoc sibi confidat. si potius alteri.
Dicitur est nichil possidere in hoc mundo. si dum
taxat capere usum naturam. et frequenter pati penuriam
in cibo potu vestitu.

De ira.

Quia predicta vitia ante concupiscentiam
habent oppugnant. Quartum autem vitium quod
est ira debellat irascibilitatem. Et est nocua
bestia sibi nocens. et alios scandalizans. vitium
mortiferum animam inficiens. et spiritum sanctum ex
pelles. Et eius natura non est dissilis vitio
sibi. Dicitur enim sibi est quodam inflatio et tu
mor cordis. id est quodam interior eleuatio. ita pas
sio ire est quodam inflatio et commotio et sibi
vitium. quia sibi se indignatum et iaculum.
Ita ut dicitur **1° cor. 13°** si ecclesiam. quod pene se ira
venit de sibi. nec mirum si se multas co
mutat humilitate. ut nunquam videat se hu
ile iaculum. **2°** mirum si ira comitatur sup
bia. Et est aliquando veniens et transiens. Aliquando
non venit subito. sed permanet apud eos. et fit
ul' rancore ul' invidia. ul' aliquid humorem.
Aliquando autem vitioque modo. Cum autem ira vitium irascibi
le obtinuit. statim introducat ibi familiam
sua. que se vitia. tuorum metus. contumelia. da
mor. indignatio. et blasphemia. Neme
dia contra ira se ista. **1°** os tacendo digne.

et accēsa flāmā ī corde suffocē. **Nō** at
q̄ scdm̄ ābro sū ī libro de officiis. **V**erū
pliator eousq̄ p̄ tiorē meditacōē q̄ mor
tis et psilū. et maxie deuoti p̄uicōē
qua scdm̄ dymachiū ita extinguit im̄ et
īdignacio sicut ignis aq̄ debet mētē xp̄
mē et māsuefacē. ut morū t̄quillitas u
su quoda et affectioē et p̄posito ī natura
ūtēt. **S**z q̄ diu nō p̄t s̄ passio mouet. cōp
mat eā sub freno uōis. et hoc fit ut p̄mo
dictū ē. liguā et alia mēbra refrenādo
ne excedat. **I**tē q̄ hō qm̄ sēsit p̄mōcōem.
stati admittat rōnē. et attēdat qm̄ nocua
sit uā. quāta ueniat ī dāpna. q̄ q̄ s̄ p̄
tat̄ īstiaa et lesa cōscia scādalu p̄riatū et of
fensio dei. et cōsilia. **S**i uō ut dicit ābro
si passio adeo sit ualida ut neq̄as eā
repmē. tūc fugias ul' localit. ul' alijs te
occupādo. **Q**ultū uuat cōn uā si q̄cā
q̄s ī uā excesseit. iā sopita cōmōcōe se
ipm̄ dure redarguat et replēdat. et hū
lit se uen̄ det toto corde uenā ab illis
petēs. q̄s offendit. **G**radus at̄ q̄bz cōn uā
ascēdit. patet ex dās. **P**rimus ē ue īstie.
cohibēdo liguā et cetera mēbra. ne excedat
fous. **S**cds cū hō iā p̄ exācia didict nā
turbat̄ ex adūsis. s̄ est qm̄ ī loco munito
nō auās eā q̄ sibi sūt d̄ria. **T**ertius est
gaudē ī t̄bulacōibz. glari cū assūt. et

desidatē cū desūt. **De inuidia et ei ortu.**

Quātū tamē est cōn inuidiā. quā bēn
 gregorius pōit it' vicia capitalia
 eo q' ex sua rōne habet. ut alia vicia
 in sequat. licet cassianus et psidius eā
 it' capitalia nō enūant. eo forsitan q'
 ipā ex vicio capitali suā duat origine.
Ut at huius viciā naturā et suū effectū
 i te cōphēdas. scire debes q' inuidia ē de
 bono aliq'. Inuidie ei obiectū ē bonū
 frūū iquātū ē sibi malū. Hoc at dupli
 cōtigit ul' t'pli. Uno mō iquātū sibi imi
 net malū. Et sic inuidem q' i'micū nr.
 ul' aliq's q' nobis nō placet fit nr' plātū.
 timētes ne nos depmat. Et hoc i casu
 sciret sū pccō. Alio mō iquātū i'piciū
 bonū pxi. nō q' sibi inuidem illud. s'
 q' dolem' nobi abesse. Et hec ē it'dū
 bonū zelus. Tali ei inuidia debet oēs
 tendē ad hūilitatē caritatē et obiam.
 Alio mō fit istud iquātū bonū frū est
 dimūtū nrē p'apue gl'e. Un' inuidia ē
 p'apue cū illa. i q'bz gl'a cōsistit. Un'
 gnial' vaneglosi et pusillāimes s' iui
 di. q' istū timēt iminui gl'az suā. Illi
 facili' timēt se supai. Hec inuidia ubi
 cūq' venit. tadē filias suas secū ad
 duat. q' s' odiū susurratio detractio.
 exulta' i adūsia pxi. et afflictio i p'p'is ei.

Circo ad dilacionē primi pueniat et
inuidiā uerō suat. **F**riā q̄nta.
I dilcō primi expellit. iō de ipā
p̄xi dilcōe aliqua dicam⁹. Et p̄o q̄bz me
dus dilcōez it̄ nos mutuo suae possi
m⁹. Deū q̄o q̄libz talē se exhibē
debeat ut ipē diligat ab alijs. ⁊ ali
os ipē diligat. Et ex hys sufficiēt
imēdia inuidie appetūt. De p̄mo scias
q̄ uerā p̄fāo ⁊ idisrupta dilcō solū int̄
tales ⁊ inuolabiliter seruat. q̄ sūt vni⁹
ppositi. vni⁹ uelle ⁊ nolle. ⁊ q̄dāmo
uicis oibz expurgati. ut ī r̄y collacōe
p̄m̄ dicit. Et ita sūma erit dilcō ī p̄ua
⁊ fuisse uerā ī paradiso si nō p̄m⁹ hō cen
disset. Atq̄ s̄ q̄dā media. q̄bz dilcō it̄
nos acquirit ⁊ suat. ⁊ si nō p̄fā. p̄mū ē
qd̄ ⁊ inuidie ē sūmū imēdiū. ut vni⁹ q̄s̄
toto corde oīa q̄ mūdi s̄. ex q̄bz p̄tencō
tira ul̄ inuidia oriū possit cordialit̄ despi
ciat ⁊ calcet. siue sint diucae sū hōres.
Secūm ne q̄s̄ sapiēs sibi sequat̄ p̄uā
uolūtātē nulli acquiescēs. ⁊ hoc causat
maxie discordiā ⁊ inuicē. Tercio ut sciat
hō oīa q̄ uilia s̄ ac nōia. postponēda bo
nō carnis. Itā si habeā fidē ita ut mō
tes trisserā. si ligūis āgelorū loq̄r et
hōim. caritatē nō habueō. nūl̄ m̄ p̄dest.
Itō s̄ oīa exercia ī oibz opibz p̄ oibz de

bono quod civitate finā. **H**ec ē aliqd qd
 tū āgeli et dñs āgelorū i nob̄ iuēire
 desiderāt. sic finā vniōnē. et mutuā
 civitatē. **Q**uarto ut vniq̄sq̄ iācūdiā
 suope. et alia q̄bz frēm offendat caue
 at et deuitet. **E**t si qn̄ cōn frēm excessit.
 hūilit̄ satisfaciāt. est si fr̄ cōn eū iācōrē
 sū causa p̄cepisset. q̄ntū i ip̄s ē scideat
 ip̄m pacificōe. **H**ec habēt i decia sex
 collacōe p̄m. **S**z videat̄ q̄ s̄ illa quibz
 it̄ mūdānos cūnalis ul' officialis ami
 cicia nutrit. et q̄ ip̄i vtiūt i vāitate. nos
 vtiām ad meitū glōie. et āiciāe augmē
 tū. **D**icit at̄ augustinus q̄rto libro p̄fes
 sionū. q̄ ea q̄ amia sc̄lāres i āias q̄rūt
 s̄. colloq̄ et cōndē. et viciāsi benuole ob
 seq̄. sil' legē libros dulcalōq̄s. sil' rugai
 et sil' dehonestie. et p̄silia. **I**ta s̄ aliqui
 hūtes āiciā nō sp̄s dei. licet tū nō tur
 pē ul' nocuā. q̄ sil' auēt mutuā offen
 sioez. et se iūcē palpāt i viciis. **H**o at̄
 t̄is it̄ nos debz eē āiciā. **A**idi hugo
 nē de hoc bñ t̄ctatē i libro de amore.
Suam itaq̄ nos iūcē i sc̄ficiacōe. ut
 sciat vniq̄sq̄ vas suū possidē. et p̄p̄riū
 corp̄ i sc̄ficiacōe et honōe. nō i passioe
 desiderii. **S**uam i iustia. ut i sp̄u liber
 tatis mutuo nos coheretam. mutuo cor
 r̄piam. q̄ meliora s̄ vulneā amia.

qm̄ fraudulēta oscula iymia. Ergo si mu-
tua delcāt uborū collatio. fiat sermo de
moibz. fiat s̄mo de s̄ptiūb. **H**ūc de mu-
serijs hui⁹ vite iymuscam⁹. n̄c de spe
futuroz bonozū cōquideā⁹. n̄c mutui se-
cra iuelacōe rearem. n̄c sil' ad illā bea-
tā visionē ihu. ac bona celestia suspur⁹.
Si nō nōnūq̄ vtile ē tēsū aīm ad iferiora q̄d
i locūda laxem⁹. **S**it laxamēta illa plena
honestatis vacua leuitatis. **E**t si careāt ni-
trio pondē. nō tñ careāt edificacōe. **H**ec hugo.
Et ita etiā curis s̄ fraudia iymponēda. et
maxie i' aicos dulci i' deuoto colloq̄o solli-
citudinū i' aiariū obliuiscam⁹. i' tūc maxie
debet ut letā faciē p̄feam⁹. **E**t hec s̄ nutri-
mēta caritatis. ita tñ ut vicia nō palpem⁹. s̄
benigne i' hūilit' de vicijs nos mutuo i're-
pem⁹. **H**oc ēi s̄cōm ieronimū ē maximū sig-
nū dilcōis si etiā de m̄m̄is i' q̄bzlibz exces-
sibz frēm corrupiam⁹. **I**git' amoneam⁹ p̄ri-
mū de pacis. de moibz iordiatibz. i' v̄bis ioro-
sis. duris v̄bis. i' p̄silibz. **E**t quē videim⁹
excedē i' spūalibz exccōis. reducā⁹ ad viā.
amoneam⁹ de passioibz. diuina sigulaitate.
i' hūymoi. **I**git' ut dicit b̄nard⁹. **F**erueat
etiā i' nobis zel⁹ iste. ferueat aōz iusticie.
odū iūqtatis. **N**ō frēs vicia palpet. p̄cā
dissilet n̄cō. n̄cō dicat. nūq̄d custos fr̄s mei
sū ego. **N**ō qd i' se ē equum ferat. cū vidēt

ordine depure. minus disciplina. Est ei cōsen-
tie sile cū arguē possis. et scim⁹ qz silis pēa
maneat faciētes et p̄senaētes. **Et** ita
se hō hēbit ut diligat et diligat.

Nichil itaqz meli⁹ ē qm̄ ut deū et p̄ri-
mū diligas. et mutuā caritate habeas.
Nichil utiliqz. qm̄ ut tu ab alijs diligaris.
p̄mū clarū ē. qz i dilcōe actua. id ē q̄ nos
diligim⁹ cōsistit legis impletio. et finis p̄cep-
torū. **S**cdm̄ dicit abrosia. Itaqz p̄o iqt̄ p̄uro
oēs diligam⁹ affcū. caueam⁹ oēs offensioēs.
Sim⁹ oibz fideles i auxilio. tpe oportis i i-
mitatibz. Sim⁹ oibz fideles i p̄silio. cū idi-
gēt i tēptacoibz. Gaudeam⁹ cū gaude-
tibz. facile cedam⁹. libet̄ obseqm̄. **S**i
ita oēs qm̄ diligim⁹. **I**dē feciētes. idē vo-
lētes. nosipos i caritate p̄dētes fā oibz
oīa caritatis affcū. **I**nfirmis i fmi. fortibz
spites. haut dubiū qm̄ ab oibz diligam⁹.
Nichil ei scdm̄ augustinū tātū puocat ad
amādū alios. qm̄ si nos p̄us puocauēim⁹
amādo. **I**nt̄ si vis amari ama. ut q̄dā
ait. **A**udi quō debe⁹ nos reddē amabi-
les aut celestis abrosia. **I**taqz id agam⁹
ut cū sedulitate p̄mēdem⁹ estnācōz op̄iō
nāgnūz. **A**t p̄mū placiditate et cū benig-
tate ifluam⁹ i affcū hōim. p̄plaris ei qm̄
ta ē oibz bōitas. **N**ichil qz tā facile hūāis
sensibz illabit. ea si māsfuetudie morū

mens

et delictum. et pariat ope manu. et tenta
meditatione finium bonorum. **De pugna con tsta**

Rota q tñcia mala duplex e. **cia.**

Nā qñqz dicit tñcia qñalit. ita ut v
set in oēs passioēs. Nā i oī passioē ē uicē
re tñcia et delictioēs. scdm q suū obiect
tū adipiscat. ul' ab eo ipellit. Et hāc tñ
cia supabis i qñtū singula vicia ex
terpaucis. Si mlū mlū. si parū pa
rū. si oīa ipam necas. Sz ad qñ vdo ^{hoc}

tedū. Et ista pt cōphēdi sub accidia.
Tñciae origo difficult' ē cognosabil'
eo q tñ mlās habet origines. oīa videlz
vicia et affectioēs. Cōn hęc duo vicia
tñcia et accidia pugnat cūtas dei que
nūq' ē ociosa cōn accidia. et cui' fructu
ē gaudiū cōn tñcia. ad quā cūtatē
triplic' gñdu puehaia. Pm' ē sic vti
litas et cōcessio. ut tñ illata deutes.
Sedō feruēciōi desideio oīa q dei sūt
studiose face. et i se et i alijs pmouē.
Dāq' ē tāto affeū estuāe ad deū. q sñ
ipō q' viuē nō possis. Valet etiā cōn
tñcia deuota cōfabulatio i bō societa
ti. mēa benignitatis et mīe di. Itē deuoty
cū ut dicit iacobz.

De vana gloia.

Si oīa p'dā vicis vi **Dabbato.**
cia qd sñ maxis laboibz et mlis

doloribus non fit. si tamen fit tunc apostolus natus est
a vana gloria caue. **H**ec est occulte virtutibus
se igitur. ita ut vix a spiritualibus se valeat
comprehendi. **H**ec est multiformis vana. se et in
omnibus virtutibus igitur. In vestitu. in apparatu.
in loquela. in taciturnitate. Si veste preiosa indu-
ta fuis adest. si humili apostolus gloriatur. Si lo-
quis gaudet quia bene dixeris. si tacet laudat
te quia humile. **I**psa se suggerit et magnam de-
siderium igitur ad illa. in quibus laus et honor con-
sistat. etiam per magna pericula et labores. et
maiores fortitudines dat suis amatoribus quod
spes celestis beatitudinis vult periculis. **I**psa
est quod multis tantum desiderium igitur. ut si ignoscas
putes spiritum sanctum ultra ceteros cursu cordi illius
super habundat et contra ordinem civitatis influ-
isse. ita ut aliquis pauper miser et nudus
virtutibus vacuus. passionibus plenus. multos
velit et desideret de sua paupertate locuple-
tate. **T**antum est desiderium igitur ut refre-
nari nesciat. non acquiescat per silys. **V**erum
audiamus si hoc exemplum ut cauciores
cum hac suggestionem reddam. **A**udi
quinto desiderio tunc ferueat. **P**lenus sum
igitur heliu arrogans. et coartat me spiritus
veteris mei. **E**n venit meum quia mustum absque
spiritu. quod lagunculam novam dirupit.
loquitur et respuabo paululum. aperiam la-
bia mea et respondebo. **Q**uinto ardebat

iste desidia. s̄ vane gl̄e. Videbat eī sedz
 gregoriū sc̄oū pdicatorēs p̄ locutioē sua
 venerai. iō locutiois eorū celsitudinē
 nō vtilitatē it̄ecōis imitū cupiebat.
 neq; eī hoc amavit qd̄ illi. s̄ hoc sūope
 appetuit. ut clarz hoībz ondēt. **Uer**
 endē bestia suggestit gradū dicatū p̄sbi
 tery ul' dyaconaty. **Si** q̄s tñ eū vellet
 cogē. nā p̄ se nō vult. ne ip̄e appetē vi
 deat. **Uide** s̄ hoc exēplū ī libro de īsta
 tutis cenobiorū cassiā. **Nō** p̄nt vaieta
 tes huius bestie explicai. s̄ ubiq; eā pro
 ieris s̄ stat aculeo erecto sicut t̄bulz. **Ip̄a**
 ē sicut allū. q̄cēs vñū tegimē imoueis.
 aliud adhuc habz it̄ius. **Ubi** at ip̄a it̄u
 uet. matrē dolosa sequit̄ filie p̄ise. q̄
 s̄ iobia cōt̄ecio iactācia p̄p̄c̄sis p̄tiācia
 discordia nouorū p̄sup̄cio seu inēcio. **Quā**
 vana gl̄az si vīcē desideās. caue sūmo
 studio ne q̄c̄p̄ it̄ecōē vane gl̄e icapias
 facē. cogitās illud saluatoris. **Receperūt**
 m̄cedē suā. **Et** illud. **Quā** d̄s dissipauit
 ossa eoz q̄ hoībz placet. **psusi** s̄ qm̄ d̄s
 sp̄reunt eos. **Et** illud. **Si** adhuc hoībz
 placere. xpi seruus nō esse. **Dado** debes
 niti qd̄ bona it̄ecōē icapisa. sili custodia
 ab īgnacōē vane gl̄e custodire. **Itē** q̄c̄p̄
 sigulāe ē. q̄ vñ possit laus q̄ gl̄a cōgr̄i.
 s̄ vñdū ē bellati cōm hāc bestia. **Nā**

in nutrit. **P**ncipiu puaonis vane gl'e
sedz climachiu e custodia oris. y aor ig
nomie. crediu no e passio oim viciosa
ru itellaiualu adiuentionu vane gl'ie.
Finis si tn finis. **E**t abisso utiqz e finis.
Et q st ad ignomiaz psumacia cora
mlitidie miserabili adiuere. **C**risosty.
Onicu vane gl'e imediu e orae deu. ut
ipe te libet. **¶ De pugna con sebia.**
Ultio aggreddeda e ipa sebia vicioz
regia. vicioz indix. vtuu oim de
uoatrix. q tate e fortitudis y seueitatis.
ut luaseru eiet de celo. **A**tm puer dauid
i dno pfides. p huilitate yolia qntalibz
eet stantie enormitate erecta pstanuit.
Est at sebia duplex. **O**na spual. pulsas
vtuosos de pfoe. **A**lia carnal. q ming
pftos pulsar de aliq excellencia extiou.
Nra natia pme e i corde suo magna sibi
mita depige speale gnu sibi tribuere.
qntu se deq diligit cogitac. miru q no
faciat miada. turba q no da dat sibi
nesas qoz speale. alios velut canales
despice. **E**t sic de pfilibz. **E**t hec e mlta
paulosa. plz qm vicia carlia. **N**ullu vi
cu e qd ita oes vtutes exhauriat. cura
qz iusticia y sctate hoiez expoliet. que
admodu hui9 sebie malu. **¶** Qu at hui9
nequissi sps laqos vult euade. debet i

singul' virtutibz. i qbz se senseit p'fecisse
 dia' ex sua. Ora dei su id qd su. et
 cogitae deu ee. qd apat i nob velle et
 p'fice p' bona voluntate. Itē diliget cōsi
 derie. qā bona nra nō sūt a nob. s' dona
 dei. de qbz districte rōne sumq' reddi
 turi. Itē qm' mlta' malis bona nra sūt
 p'mixta. tepiditate p'posi. et huiusmōi. Itē
 p'siderie. q' mlta' i nob sūt mala et vicio
 sa. Itē attende melio'es nob hoies et an
 gelos. ut ita i spaco'e eoz vilescamq' no
 bis.

De supbia carnali.

Carnalis s'bia hys idicis demō
 strant. Erei clamosa. amaraosa dū
 tacet et indignabūda. dissoluta i leticia.
 usq' ei' urōnabil' et sū causa. In tris
 ticia ē seuera et dūa. Rep'hedū cū rā
 cōe. nō ex cōpassio'e. Vba p'fert passum
 sū aliq' cordis grauitate ul' pondaco'e.
 expo' pacie. caritatis aliena. Audacter i
 ueriat. s' pusillat' patit. difficult' ali
 cu' obedit. exhortaco'es i'cape sp'nut. In
 p'ia voluntate p'manēs. s' vult p'ia statie.
 nūq' alit' diffinico'i acq'escē. nō vult cō
 silū ab aliq' recipe. magis sibi credēs
 q' sapiētiōibz. Huius imediū p'mū est.
 obia s'phia cordē suscepta. et hūilit' exhi
 bita. Scdm. ut itio cord' affai' frāz nris
 hūilitatē exhibea. i nullo eoz ledē acq'

esentes. **I**te sp niti nos erce i huilibz op
bz. vilibz et despectis officiis. **P**uta mis
trae i coqna. lauae scutellas. purgare
domu. sp officia vilioa elige. huili htu.
huilibz gestibz icede. **N**ec si i consuetudi
ne venerit. cor ad huilitate idinat. **I**te
hoie fugi. magis sp elige mistrae qm
mistriu. **D**iba vobula et nome iactaie
ecia a ppa failla deuitae. **I**te oia signa
et queqz faa. iactaia ul' vaitate ptende
cia decliare. **H**uilitas q con sibia pugnat.
tres habet gradus. **P**rimus e. ut ho seipm
cognoscat ifinu iope boi viciosi. et si qd
alios habz defecta. et no eleuet se sup se.
Secundus e. cu ho se tale desidat ab alyis repu
tai quale ipe se nosat i vitate. scilz vile
iope sibu. et humi. **T**ertius e. qn ho
ecia i magnis vtutibz et hoibus no ex
tollit. et nichil sibi ex hoc blaudit. totu
i illu refudes a quo totu accepit. et ei
i itegru istitues. **T**alis fuit huilitas xpi.
et talis e angeloru et scoru i gla. **D**e
quor i oibz exercitiis spualibz attedidit.
Conpeditose dixim9 quo vires aie
debeat et possit p sca exaia ifor
mai. et ad que fine. et p q media debe
am9 nra exaia dige et ordiare. **U**nu
adhuc i fine aduigim9 qd deuoto cret
i stadio. no coueit ignorai. **H**oc at e. ut

scias penes q̄ debeas tua ex̄ciaa regu-
 lae ⁊ examinare. Itaq; scie debes ⁊ dili-
 gēt notae. q̄ i reguladis ⁊ examinandis
 tuis ex̄ciais an tibi p̄ueiāt ⁊ expediāt.
Quatuor exēplia dēs īspice. ne pos-
 sis errae. **Primo** igit atēde. q̄ tua ex̄ciaa
 dñis sc̄pturis. dñs sc̄orū ⁊ exēplis sunt
 cōcordācia. **Secūm** ei bñ iob fr̄iaz. semel
 loq̄t deq; ī sc̄pturis. ⁊ sedo cōp̄m nō ipe
 tit cō sc̄pturas. Itaq; q̄q; sc̄pturis dispo-
 nat. nō imito ē suspectū. **Et** q̄a plures
 sc̄pturas ad suū sensū trahūt. nō at suā
 volūtate ad sc̄pturas itorquet. vñ sepe eos
 p̄tigit errae. **Tūc** etiā sedo expedit. ut tua
 ex̄ciaa exponas alicui hōi illūato ⁊ pur-
 gato. ut cū eo de hys p̄feas. **Vñ** q̄dā. **Antē**
 oīa igit illud q̄rit ⁊ faciāt x̄po ih̄u ser-
 uie volētes. ut ⁊ loca ⁊ mod̄s ⁊ mores
 ⁊ īfaticōes ⁊ adūecōes ⁊ sc̄dia s̄p̄s
 p̄ueientes eligāt p̄ sp̄ualū p̄m obiam.
 ⁊ fāiliare deo ip̄orū cogitacōes. **Et** nō
 oībz q̄ ad hoc de tua p̄fāa p̄fide. **Sūt**
 ei senes q̄ nō p̄ficiūt. **Tercio** i vñ q̄dā q̄
 ex̄ciais hoc eit adūtedū. ut sc̄dm dispo-
 siciōes ex̄tiorē ⁊ itiorē ⁊ statū ei⁹. sit ip̄i
 expediēcia ⁊ p̄ficia. **Nō** ei oībz p̄ueiūt
 oīa. neq; q̄ p̄ueiūt eā oībz p̄ueiūt. sed
 magni magna onēa portāt. **Quis** at tu
 a⁹ ē p̄m on⁹. **Ut** at scias q̄ t̄ magis

sint p̄ficiua. duo debes attendē salz idia
coez tuā miosa. De qua sup̄ dicebat.
Et ita ordia exāa tua. ne illa fortificet
r̄ tu p̄diteis. **S**ado tuā idiacōez v̄tiosa
ut i uenis v̄tibus ad q̄s āplia fuis idia
ty te exāas affai feruēciōi. **N**ā i talibz
cētis paibz salua sp̄ huili r̄ p̄mpti obia
magis p̄ficias. **V**n b̄s ābrosi9 i libro de
officiis. **C**ueredū iqt i oī actiōe. qd p̄
sois p̄ueiat t̄pibz r̄ etatibz. qd eia sin
gularū iſeruis sit acōmodosū. **S**epe
ei qd alterū decet. alterū nō decet. **A**liud
iuuēi aptū. aliud seni. **A**liud i p̄iculis.
aliud i rebz s̄dis. **N**ec ābrosi9. **C**erto
des attendē. ut tua exāa nō sit t̄pnea.
id ē t̄n ad t̄ps p̄manēcia. s̄ usq; ad fi
nē tuū salz p̄uitatē cord̄ iugit te dua
aa. **S**t qdā q̄ nē hoc volūt. nē illud.
nē se sic exat. nē sic i nullo fixi. oīa
arripētes. p̄manētes i nullo. **I**oq; i neu
tro p̄ficiētes. **D**e q̄bz diat b̄nardo9. **S**us
pectā h̄eo leuitatē. qua id sepe qd faci
le volum9 aſq; p̄bem9 expti. iā nolū9.
Vno prope momēto idipm r̄ cupiētes
r̄ iſpuētes t̄n leuit qm̄ urōnabilit̄.
Duales utiq; frequēt nō paucos expi
m̄. q̄ vna vix hōa i vna volūtate du
cātes. aua leuitatis i pulsi. vagi r̄ iſta
biles. hac r̄ illac mutāt p̄ expimēto

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

[Faint, mostly illegible text from the reverse side of the page, written in a Gothic script. Some words are highlighted in red ink, including 'L' and 'D'.]